Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 117 (7257). 19 июнь, 1980 йил ◆ ПАЙШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ КОСМОНАВТЛАРИНИНГ ЖАСОРАТИ

КРЕМЛДА «СОЮЗ Т-2» ЭКИПАЖИГА ВАТАННИНГ ЮКСАК МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

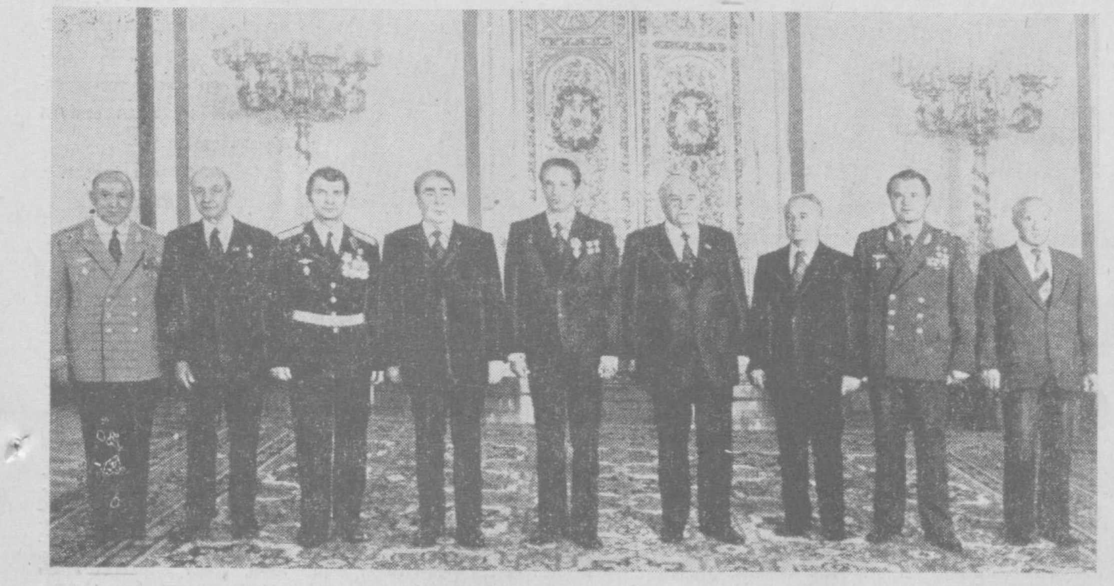

Мукофотларни топшириш пайти.

П. Песов ва В. Соболев фотоси. (ТАСС).

Кремлда «Союз-Т-2» экипажига Ватаннинг юксак мукофотлари топширилди.

Совет кишилари, бутун тараққийпарвар инсоният СССР космонавт учувчилари Ю. В. Малишев ва В. В. Аксеновнинг «Союз-Т-2» кемасидаги муваффақиятли учишини зўр завқ-шавқ билан кутиб олдилар. Бу ютуқ космик фазони тадқиқ қилиш ва ўзлаштириш учун, мамлакат халқ хўжалигини янада ривожлантириш учун янги имкониятлар яратиб беради.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 18 июнь куни Кремлда космос қаҳрамонларига Ватаннинг юксак мукофотларини топширди.

Мукофотларни топшириш вақтида ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқлар!

Яқиндагина бу ерда, мана шу залда Совет-Венгрия космик экипажининг аъло парвози Ватанимизнинг юксак мукофотлари билан тақдирланган эди. Бугун биз янги транспорт кемасини кишн бошқарган учишда синаб кўрган космонавтлар Юрий Васильевич Малишев билан Владимир Викторович Аксеновнинг жасоратини шарафламоқдамиз.

Биринчилардан бўлиш ҳамиша қийин, бунинг устига гап космик олисликларга сафар тўғрисида борганда айниқса мушкул. Космик олисликка қўйилган ҳар бир янги қадам— сирли ёки деярли сирли оламга қўйилган қадам демакдир.

Малишев билан Аксенов ўртоқлар «Союз-Т-2» кемасига ҳаётга йўлланма бердилар. Бу— энг замонавий космик транспорт воситасидир. Уни совет олимлари, инженерлари ва ишчилари космик кемаларнинг аввалги авлоди негизида вужудга келтирдилар. Ана шу кемадан фойдаланиш «Интеркосмос» программаси самарадорлигини талай даражада оширади, ердан ташқаридаги фазони тадқиқ этишнинг кейинги планларини яна ҳам бойитади.

Биз бугун Малишев ва Аксенов ўртоқлар тўғрисида миннатдорчилик ва қувонч ҳис-туйғуларига тўлиб гапирамиз. Улар ўзларининг топшириғини аъло даражада бажардилар, Попов ва Рюмин ўртоқлар ҳамон меҳнат қилаётган орбитал станцияда бўлдилар. Попов ва Рюмин ўртоқлар учун станция самовий уй бўлиб қолди.

Космос бизга, инсониятга фақат рекордлар қўйиш учунгина керак эмас, ваҳоланки, космос қаҳрамонлари хизмат турига кўра, мана шундай рекордларни ўрнатишади. Космик кашфиётлардан пировард натижаларда ердаги ишлар наф кўради.

Ўртоқлар! «Союз-Т—2» космик кемасида синов учишини муваффақиятли ўтказганлиги учун, Ватаннинг топшириғини бажаришда кўрсатган мардлиги ва қаҳрамонлиги учун кема командири полковник Юрий Васильевич Малишевга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди, унга Ленин ордени ва «Олтин Юлдуз» медали топширилади. Яна унга СССР Олий Совети Президиуми «СССРнинг космонавт-учувчиси» унвонини берди.

Кема борт инженери Совет Иттифоқи Қаҳрамони СССРнинг космонавт учувчиси Владимир Викторович Аксенов Ленин ордени ва иккинчи «Олтин Юлдуз» медали билан мукофотланди.

Азиз ўртоқлар, ватаннинг юксак мукофотларини топширар эканман, сизларга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, ва космосни ўзлаштиришда янгидан-янги муваффақиятлар тилайман.

* * *

Ю. В. Малишев Леонид Ильичга мурожаат қилиб бундай деди: «Союз Т-2» янги космик кемасининг синов учиши парвози— конструкторлик синовларидан муваффақиятли ўтганлигини маълум қилишдан хурсандмиз. Бу учиш кемамизда рўёбга чиқарилган барча илмий концепциялар ва техникавий ечимларни тасдиқлади. Бу —ватан космик техникасини такомиллаштиришдаги янги босқич, жонажон Коммунистик партия XXV съездининг тарихий қарорлари амалга оширилаётганлигининг ёрқин мисолидир.

Леонид Ильич, бутун Сизга космонавтлардан кўпдан-кўп, қизғин салом топшириб, бизнинг космосдаги асосий ходимларимиз Леонид Попов билан Валерий Рюмин ўзларини яхши ҳис этиб, белгиланган программани тўла-тўкис бажаришга жанговар шай ҳолда эканликларини маълум қилишимдан ғоят мамнунман.

Азиз Леонид Ильич, биз бажарган синов учишига юксак баҳо берилганлиги учун Сизга, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, совет ҳукуматига ва бутун совет халқига самимий миннатдорчилик сўзларини изҳор этишимга ижозат бергайсиз. Бу юксак баҳо бизнинг зиммамизга космик фазони ўзлаштириш ва тадқиқ этиш манфаатларини кўзлаб яна ҳам самаралироқ, ленинчасига, коммунистчасига меҳнат қилиш мажбуриятини юклайди.

Сўнгра В. В. Аксенов сўз олди. У бундай деди: Азиз Леонид Ильич, Сизнинг қўлингиздан ватаннинг энг юксак мукофотларини қабул қилиб олар эканмиз, биринчи синов учишини бажарувчи экипаж составига киритиб, бизга ишонч билдирилганлиги учун партиямиз Марказий Комитетига, совет ҳукуматига, шахсан Сизга чин қалбдан миннатдорчилик изҳор этишга ижозат бергайсиз.

Космик техника мутахассислари номидан ва космик техниканинг синовчиси сифатида Сизга шуни маълум қиламанки, совет олимлари, конструкторлари, инженерлари ва ишчилари яратган янги кема синовдан ўтказилди ва у фан-техника тараққиётининг барча энг замонавий талабларига мос келади. Бу кеманинг орбитал комплекс составига қўшилиши келгусида доимий ишловчи орбитал станциялардаги ишларимизни сифат жиҳатидан янги поғонага кўтариши керак. Леонид Ильич, Сиз 1969 йилдаёқ белгилаб берганингиздек, орбитал станциялар— ҳақиқатан ҳам Совет космонавтикасини ривожлантиришнинг бош йўли бўлиб, бу амалда тасдиқланди.

Космик техниканинг мутахассислари, совет космонавтлари ватанимизнинг қудратини мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида, ер юзида инсонпарварлик, тинчлик ва тараққиёт принциплари йўлида партия билан ҳукуматнинг янги, яна ҳам мураккаброқ топшириқларини бундан буён ҳам бажариш учун кучларини аямайдилар, деб Сизга, КПСС Марказий Комитетига, совет ҳукуматига ваъда бераман.

Космонавтлар учиш хотираси сифатида ўртоқ Л. И. Брежневга «Союз Т-2» кемасининг моделини топширдилар.

Нутқлар зўр эътибор бериб тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

Мукофотларни топшириш маросимида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири И. Д. Сербин, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

ИШГА ТУШИРИЛАДИГАН ҚУРИЛИШЛАР КУН САЙИН НАЗОРАТ ҚИЛИБ БОРИЛСИН

РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИДАН

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1980 йилда ишга тушириладиган объектларни ўз вақтида қуриб битказишга тааллуқли йўл-йўриқларини бажаришга оид тадбирлар 18 июнь куни республика партия активининг Тошкентда бўлиб ўтган йиғилишида муҳокама қилинди.

Йиғилишда область партия комитетларининг секретарлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетлари раисларининг капитал қурилиш масалалари билан шуғулланувчи ўринбосарлари, қурилиш илғорлари ва новаторлари, қурилиш ва монтаж ташкилотларининг, министрликлар ва идораларнинг, корхоналар ва бирлашмаларнинг раҳбарлари ҳамда партия ташкилотларининг секретарлари, совет органларининг, халқ контроли органларининг вакиллари, касаба союз ва комсомол ходимлари қатнашдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов доклад қилди.

Ҳозир бутун мамлакатда, деб таъкидлади докладчи, беш йилликни муддатидан илгари бажариш учун, КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа кенг авж олиб кетди. Барча совет кишилари каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам зарбдор меҳнат вахтасида туриб, ленинчасига, коммунистчасига ишлашга, 1980 йилни янги меҳнат зафарлари билан нишонлашга қарор бердилар.

Бинокорлар ҳам қизғин меҳнат қилмоқдалар. Халқ хўжалиги мана шу йирик индустриал тармоғининг ходимлари қабул қилинган социалистик мажбуриятларни бажаришга, КПСС XXV съезди талаблари асосида иш самарадорлиги ва сифатини янада оширишни таъминлашга азму қарор берганлар.

Бугунги кунда республика территориясининг ҳамма районларида қурилиш олиб борилмоқда. Ўзбекистон ҳақиқатан ҳам улкан қурилиш майдони бўлиб қолди. Қурилиш ва монтаж ишларида қарийб ярим миллион меҳнаткаш банд. Қурилишнинг кўламлари ва суръатлари тўғрисида қуйидаги рақамларга қараб баҳо бериш мумкин. Саккизинчи беш йилликда республикада 13,6 миллиард сўм капитал маблағ ўзлаштирилган бўлса, тўққизинчи беш йилликда 19,5 миллиард сўм, ўнинчи беш йилликнинг якунларига кўра эса ўзлаштирилган капитал маблағ миқдори қарийб 25 миллиард сўмни ташкил этади. Шу йилнинг ўзидагина республикамизда 5 миллиард 270 миллион сўм капитал маблағ ўзлаштирилади.

КПСС Марказий Комитети капитал қурилиш планларининг бажарилиши, қувватлар ва объектлар кўзда тутилган муддатларда ишга туширилиши устидан доимий, қаттиқ назорат ўрнатди. Яқинда КПСС Марказий Комитети ва шахсан ўртоқ Л. И. Брежнев 1980 йилда ишга тушириладиган ғоят муҳим қурилишлардаги, шу жумладан Ўзбекистондаги қурилишларда ишларнинг аҳволини яна бир бор пухта анализ қилдилар. Ана шундай қурилишларга доимий эътибор бериш кераклиги таъкидланди.

Капитал қурилишдаги ишларнинг аҳволини қатъиян яхшилаш, ана шу ғоят муҳим иш соҳасида тартиб ўрнатиш, Леонид Ильич Брежневнинг кўрсатмалари сўзсиз бажарилишини таъминлаш зарур.

Республика қурувчилари ишга тушириладиган барча объектларни 1980 йилда ўз вақтида ва муддатидан илгари фойдаланишга топширилишини таъминлаш, уларни бир маромда ва юксак сифатли қилиб топшириш мажбуриятини қабул қилдилар. Партия, совет ва жамоат ташкилотлари социалистик мажбуриятлар бажарилишини таъминлашга қаратилган катта ташкилотчилик ва сиёсий ишларни авж олдириб юбордилар.

Қабул қилинган тадбирлар натижасида капитал қурилишдаги ишлар бир мунча яхшиланди. 70 та йирик саноат объектлари ва корхоналар ишга туширилиб, маҳсулот бера бошлади. Сирдарё ГРЭСининг тўртта энергоблоки, Олмалиқ химия заводининг учинчи навбати ва Самарқанд суперфосфат заводининг иккинчи навбати фойдаланишга топширилди. Ўзбекистон металлургия комбинатида йилига 750 минг тонна пўлат ишлаб чиқариладиган электр билан пўлат эритиш корхонаси ишга туширилди. Хивадаги гилам комбинати, Қувасойдаги чинни заводи, Урганчдаги ёғ-экстракция заводи, бир қанча сут заводлари, янги Тошкент консерва заводи, Сергели районидаги ошхона мебель заводи каби ва бошқа халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарадиган катта-катта корхоналар барпо этилди. Шу вақт мобайнида 390 минг гектар суғориладиган янги ерлар ўзлаштирилди, 22 миллион квадрат метрдан кўпроқ уй-жой, кўплаб мактаблар, болалар муассасалари, даволаш муассасалари ҳамда бошқа маданий-маиший муассасалар қурилди.

Чирчиқда иш комиссияси капролактам ишлаб чиқарувчи комплексни ишга тушириш— созлаш мақсадида қабул қилиб олиш тўғрисидаги актни имзолади. Қурувчилар ва монтажчиларнинг кўпгина коллективлари ва даставвал «Ташметрострой», «Узбекгидроэнергострой», «Узбекшахтастрой» трестлари ва бошқалар ўзларининг социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажармоқдалар. Беш йиллик мобайнида икки шахсий беш йиллик планни бажариш ташаббуси билан майдонга чиққан бизнинг қурилиш соҳасидаги шонли пешқадамларимиз 1985 йил ҳисобига ишламоқдалар. Бугунги кунда уларнинг номларини бутун республика билади.

Капитал қурилишдаги баъзи бир ижобий силжишларни қайд эта туриб, шуни айтиш керакки, бир қанча областлар ва шаҳарларда, шунингдек айрим министрлик ва идораларда ишлаб чиқарувчи қувватларни ҳамда уй-жой ва маданий-маиший объектларни фойдаланишга топширишдаги аҳвол ҳамон ниҳоятда жиддий бўлиб қолмоқда. Қурилиш ишларини ташкил этишдаги камчиликлар шундай аҳволга сабаб бўлмоқда.

Биз капитал қурилишга эътиборни кучайтиришимиз лозим. Министрликлар ва идораларнинг партия комитетлари, раҳбарлари, жамоат ташкилотлари мавжуд камчиликларни бартараф этиш юзасидан шошилинч ва конкрет тадбирларни кўришлари лозим.

Буюртмачи министрликлар, идоралар, ташкилотлар ва корхоналар ишга тушириладиган объектлар қурилишини жадаллаштиришда ғоят муҳим роль ўйнайдилар. Улар қурилишларни зарур лойиҳа-смета ҳужжатлари, асбоб-ускуналар, махсус материаллар ва пул билан таъминлашлари керак.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари ишга тушириладиган қурилишлар устидан контролни кучайтиришлари лозим. Буюртмачилар ва пудратчилар, бошланғич партия ташкилотларининг коллективларни қурилишни муддатидан илгари тугаллашга, ўртага қўйилган вазифаларни ҳал этишда ҳамжиҳатлик ва ўзаро мадад вазиятини вужудга келтиришга сафарбар этиш борасидаги ишларида уларга кўпроқ ёрдам бериш керак.

Давлат плани— ҳамма учун, ҳар бир қурилиш трести, министрлик ва корхона учун қонундир. План топшириқларини бажармаслик қонунни бузишдан иборат бўлиб, бу ҳол халқ хўжалигига зарар етказади. Ана шунга йўл қўйган кишилар эса партия олдида, мамлакат олдида тўла жавобгар бўлишлари керак.

Капитал маблағларни ўзлаштириш, ишлаб чиқариш, уй-жой ва маданий-маиший қурилиш ҳажмларини кўпайтириш бинокорлик материаллари ва конструкциялари ишлаб чиқаришни мунтасил оширишни тақозо этади. Уйсозлик комбинатларининг, линолеум, гипс, ғишт, оҳак, асбоцемент ва дурадгорлик буюмлари, цемент ҳамда сопол плиткалар ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг қувватини кескин кўпайтириш кўзда тутилган. Госплан, министрликлар ва идоралар, маҳаллий партия ва совет органлари мазкур программанинг амалга оширилишини алоҳида назорат остига олишлари ва унинг сўзсиз бажарилишига эришишлари лозим.

Қурилишларда юксак уюшқоқлик бўлган, интизом ва тартибга риоя этилган, иш вақтининг зое кетишига барҳам берилган, илғор тажриба, орёлликларнинг узлуксиз методи ва аввало

(Давоми 2-бетда).

РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИНИНГ ҚАРОРИ

«КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БОШ СЕКРЕТАРИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ РАИСИ ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ 1980 ЙИЛДА ИШГА ТУШИРИЛАДИГАН ОБЪЕКТЛАРНИ ЎЗ ВАҚТИДА ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИШ ҲАҚИДАГИ КЎРСАТМАЛАРИНИ БАЖАРИШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА»

Республика партия активининг йиғилиши «КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг «1980 йилда ишга тушириладиган объектларни ўз вақтида фойдаланишга топшириш ҳақидаги кўрсатмаларини бажариш чоралари тўғрисида» КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг докладини тинглаб ва муҳокама қилиб, қуйидагиларни таъкидлаб ўтади: партия, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотлари, қурувчилар, монтажчилар, бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустрияси корхоналарининг ходимлари, республикадаги илмий-тадқиқот ва лойиҳа институтлари ходимлари партия XXV съездининг, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумларининг қарорларига амал қилиб, янги ишлаб чиқариш қувватлари ҳамда объектларини белгиланган муддатларда ва муддатидан илгари ишга тушириш учун олинган юксак социалистик мажбуриятларни бажариш учун мусобақани кенг авж олдириш соҳасида муайян ташкилотчилик ва сиёсий ишларни амалга оширдилар.

Республикада 1980 йилнинг 5 ойи мобайнида асосий фондлар ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 32 процент кўпроқ ишга туширилди ва 5 процентдан зиёд капитал маблағлар ўзлаштирилди. Уй-жойлар ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 15 процент, мактаб бинолари 34 процент, касалхоналар бир ярим баравар, поликлиникалар эса икки баравардан кўпроқ фойдаланишга топширилди.

Шу давр ичида Фарғона шаҳрида триацетилцеллюлоза ва дефолиант корхонаси, Гулистонда ёғ-экстракция заводи, Бухоро шаҳрида нон заводи, бир қанча саноат ва қишлоқ хўжалик объектлари ишга туширилди ва улар маҳсулот тайёрлаб бермоқдалар, капролактам комплекси қурилиши тугалланди ва бу комплексни ишга тушириш— созлаш ишлари олиб борилмоқда.

Шу билан бирга йиғилиш қуйидагиларни ҳам уқтириб ўтади: қурилиш ва монтаж ташкилотларининг айрим коллективлари ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларни бажариш учун сабот-матонат билан кураш олиб бормаётирлар, бу мажбуриятларни тўлиқ бажармаётирлар, баъзи коллективлар эса ишлаб чиқариш қувватларини, уй-жой, мактаб бинолари, болалар муассасалари ва маданий ҳамда маиший аҳамиятга молик бошқа муассасаларни ишга тушириш давлат плани топшириқларидан орқада қолишга йўл қўйдилар, иш сифатининг пасайиб кетишига сабабчи бўлмоқдалар. Қурилиш ишини ташкил этишдаги нуқсонлар, куч ва ресурсларнинг сочиб юборилаётганлиги, иш вақтининг нобуд қилинаётганлиги, қурилиш машиналари ва механизмларидан самарали фойдаланилмаётганлиги, меҳнат ва давлат интизомининг бузилиши ана шу қолоқликнинг асосий сабабларидандир. Бир қанча коллективларда илғор ишлаб чиқариш тажрибаси ва шу жумладан, Злобин методи бўйича бригада хўжалик ҳисоби суст жорий қилинмоқда.

Айрим буюртмачи министрликлар, идоралар ва корхоналар капитал маблағларни жамлашни ҳануз таъминламаётганлиги, асбоб-ускуна ва махсус материалларни ўз вақтида етказиб бермаётганлиги, объектларни ишга туширувчи ходимлардан иборат кадрлар тайёрлашни кечиктираётганликлари натижасида ишга тушириладиган иншоотларда қурилиш ишлари суръатлари анча пасайиб кетди. Лойиҳа ҳужжатлари ўсган талабларга ҳамиша ҳам мос бўлиб тушади, деб бўлмайди, бу ҳужжатлар қурилиш ишлари жараёнида кўпинча қайта ишлаб чиқилади, у ҳол планлаштиришни ва пудратчи ташкилотлар ишини издан чиқариб қўяди.

(Давоми 2-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Москва шаҳар саноат корхоналари коллективларининг беш йиллик якунловчи йили топшириқларини Улуғ Октябрнинг 63 йиллигигача бажариш борасидаги ватанпарварлик ташаббуси тўғрисида қарор қабул қилди.

Қарорда таъкидланадики, Москва меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига бошланган зарбдор вахтани давом эттириб, беш йиллик якунловчи йили топшириқларини 1980 йил 7 ноябргача, яъни Улуғ Октябрнинг 63 йиллигигача бажаришдан иборат янги ватанпарварлик ташаббусини бошладилар.

«Совет Ўзбекистони» газетаси ана шу қимматли ташаббусни қўллаб-қувватлашга даъват этди. Газетанинг 1980 йил 17 июнь сонидаги саҳифасида «Йиллик топшириқ — 7 ноябрга!» рубрикаси остида илғор корхоналар, бригадалар, меҳнат коллективлари 1980 йил планлари ва социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажариш учун нақадар қизғин меҳнат қилаётганликлари тўғрисида ҳикоя қилинади. Эълон қилинган материалларда авж олдириб юборилган социалистик мусобақанинг аҳамиятига юксак баҳо берилади, республика саноати ва қурилишида ишларнинг аҳволи чуқур кўрсатиб берилган, айрим меҳнат коллективларининг ишидаги муваффақиятлар ва камчиликлар айтиб ўтилган.

«Совет Ўзбекистони» газетаси республика илғор коллективларининг бой тажрибасини кенг оммалаштиришга, мусобақанинг реал натижаларини кўпайтиришга, ишлаб чиқаришнинг ҳамма резервларини 1980 йилги ва умуман беш йиллик планлари ҳамда социалистик мажбуриятларни бажаришга сафарбар этишга йўллайди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети область, шаҳар, район партия комитетларига, Ўзбекистон касаба союзлари республика Советига, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетига, министрликлар, идораларга, саноат, транспорт ва алоқа корхоналарининг, қурилиш ва монтаж ташкилотларининг бошланғич партия ташкилотларига москваликлардан ўрнак олиб, 1980 йилги планни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллигигача бажариш юзасидан социалистик мусобақани авж олдириб юборишни топширди. Шу қимматли ташаббус барча партия ташкилотларида ва коллективларда кенг оммалаштирилсин.

Министрликлар, идоралар, бирлашмалар ва корхоналарга ҳамма бўлинмаларнинг ишини танқидий анализ қилиш, ишлаб чиқариш самарадорлигини янада ошириш, ишлаб чиқарилаётган саноат маҳсулоти сифатини яхшилаш юзасидан қўшимча тадбирларни белгилаб амалга ошириш таклиф этилди. Ўзбекистон партия ташкилоти активи йиғилишининг «Ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари асосида республикада илмий тадқиқотлар самарадорлигини янада ошириш ва фан-техника тараққиётини жадаллаштириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ халқ хўжалигининг барча тармоқларида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш ва ижтимоий ишлаб чиқаришнинг сифат кўрсаткичларини яхшилаш таъминлансин.

Бунда ички резервлардан яхшироқ фойдаланиш, корхоналарнинг лойиҳадаги қувватларини тезроқ ўзлаштириш ҳисобига ишлаб чиқариш ҳажмларини оширишга, «танг жойлар»ни бартараф этишга, уюшқоқликни, тартиб ва интизомни кучайтиришга алоҳида эътибор бериш зарур.

Область, шаҳар, район партия комитетлари, министрликлар, идоралар қолоқ корхоналар ва ташкилотларнинг ишини кўриб чиқишлари, ишлаб чиқаришнинг аниқ, пухта маромини йўлга қўйишда уларга ёрдам беришлари шарт. Ҳамма меҳнат коллективлари барча техникавий-иқтисодий кўрсаткичлар юзасидан планларни мунтазам суратда бажаришларига эришилсин.

Қарорда таъкидланганидек, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Ўзбекистон ССР саноатида 1976—1980 йилларда давлат Сифат белгиси қўйилган маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш тадбирлари тўғрисида» 1976 йил 26 майда қабул қилган қарорини сўзсиз бажариш область, шаҳар ва район партия комитетларининг, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг, область ижроия комитетларининг, министрликлар, идоралар, корхоналар раҳбарларининг ва бошланғич партия ташкилотларининг ғоят муҳим вазифасидир. Буюмларнинг юксак техникавий даражасини ишлаб чиқариш ва меҳнатни оқилона ташкил этишни таъминлаган сифатни бошқаришнинг комплекс системаси, ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш кенг жорий этилсин.

Республика газеталари ва журналларининг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига газета ва журналларнинг саҳифаларида, радиоэшиттиришлар ва телевидение кўрсатувларида «1980 йил плани 7 ноябргача» доимий рубрикасини жорий этиш, илғор коллективлар ва ишлаб чиқариш новаторлари, уларнинг издошлари тажрибасини, ўнинчи беш йиллик планларини Улуғ Октябрнинг 63 йиллигигача бажариш учун ўтказилаётган социалистик мусобақанинг бориши ва унинг натижаларини ҳар томонлама ёритиш топширилди. Социалистик мусобақа ғолибларининг, ишлаб чиқариш раҳбарларининг матбуотда, телевидение ва радио орқали мунтазам чиқишлари уюштирилсин.

«КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БОШ СЕКРЕТАРИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ РАИСИ ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ 1980 ЙИЛДА ИШГА ТУШИРИЛАДИГАН ОБЪЕКТЛАРНИ ЎЗ ВАҚТИДА ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИШ ҲАҚИДАГИ КЎРСАТМАЛАРИНИ БАЖАРИШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА»

(Боши 1-бетда).

Партия активи йиғилиши яна қуйидагиларни таъкидлайди: айрим партия комитетлари, маҳаллий советлар, ижроия комитетлар, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари капитал қурилиш масалаларига, қувватларни ўз вақтида ишга туширишга, қурилиш сифатини оширишга етарли даражада эътибор бермаяптилар, социалистик мусобақани янада кенг авж олдириш учун ташкилотчилик ва сиёсий иш формалари ҳамда методларидан ҳали тўлиқ фойдаланмаётирлар.

Республика партия активи йиғилиши қарор қилади:

1. КПСС XXV съездининг талабларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1980 йилга планлаштирилган барча қувватлар ва объектларни ишга туширишни таъминлаш ҳақидаги кўрсатмаларини сўзсиз бажариш, бу объектларда зарур одам кучи ва моддий-техника ресурсларини тўплаш юзасидан қўшимча тадбирларни амалга ошириш — республикадаги партия, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотларининг энг муҳим вазифаси, деб ҳисоблансин, ишлаб турган қувватлардан ва янгидан ишга туширилган қувватлардан фойдаланишни яхшилашга алоҳида эътибор бериш керак.

2. Ўзбекистон Компартиясининг область комитетлари тегишли министрликлар ва идоралар билан биргаликда бу йил ҳар бир областда бўлган биринчи даражадаги муҳим иншоотларни, шу жумладан Сирдарё ГРЭСидаги 9- ва Навоий ГРЭСидаги 11-энергоблокларни капролактам ишлаб чиқариладиган қувватларни, Олмалиқ кон-металлургия комбинати, Маржонбулоқ олтин-руда ва Бекобод металлургия комбинатлари, Олмалиқ химия ва Самарқанд суперфосфат заводлари янги қувватларини, Шўртон — Сирдарё ГРЭСи газ қувури, Бухоро тўқимачилик комбинати, Андижон ип газлама комбинати, Қўқон пайпоқ комбинати, Наманган шойи комбинати, Марғилондаги «Атлас» бирлашмаси, Попдаги нотўқима материаллар фабрикаси, Косон шаҳридаги ёғ-экстракция заводи, Гулистон, Жиззах, Навоий шаҳарларидаги сут заводларининг янги қувватларини ва саноатда ҳамда қишлоқ хўжалигида халқ хўжалиги учун катта аҳамиятга молик бўлган бошқа объектларни сўзсиз ишга тушириш юзасидан қўшимча тадбирларни икки ҳафта ичида ишлаб чиқсинлар.

3. Ўзекистон Компартиясининг область, шаҳар ва район комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари, шаҳар ва район ижроия комитетлари, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети корхона ва ташкилотларнинг қурувчилари, монтажчилари, ходимлари ўртасида сиёсий ва тарбиявий ишни кучайтирсинлар, «Муддатидан илгари қурамиз — муддатидан илгари ўзлаштирамиз» деган шиор остида мусобақани ривожлантиришда ана шу коллективларнинг бошланғич партия ташкилотларига, касаба союз ва комсомол ташкилотларига кўпроқ ёрдам берсинлар. Ишлаб чиқаришни яхши ташкил этиш, меҳнат унумдорлигини ва техникадан фойдаланиш самарадорлигини ошириш учун хўжалик раҳбарларига нисбатан талабчанлик оширилсин.

Маҳаллий меҳнат ресурслари ҳисобига қурилиш ва монтаж ташкилотларини, ишга тушириладиган барча объектларни кадрлар билан мустаҳкамлаш, қолоқ коллективларнинг ишини яхшилаш, бу коллективларда ҳар бир кишининг умуман коллектив иши учун масъулиятни сезиш муҳитини вужудга келтириш тадбирларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш чоралари кўрилсин.

4. Қурилиш, монтаж министрликлари ва бошқармалари: қурилиш-монтаж трестларига, бошқармаларга, механизациялаштирилган кўчма колонналарга раҳбарликни яхши йўлга қўйсинлар, бу йил планда кўзда тутилган янги ишлаб чиқариш қувватлари, уй-жой ва маданий-маиший объектларнинг ҳаммасини ўз вақтида ишга туширишни, моддий-техника ресурсларини аввало ишга тушириладиган қурилишларга тўплашни таъминласинлар;

Қурилиш ва монтаж ташкилотлари раҳбарларининг диққат-эътибори янги техника ва илғор тажрибани, аввало Н. Злобин методи бўйича бригада пудратини жорий этиш, ички резервлардан тўлароқ фойдаланиш, иш вақтининг беҳуда кетишини тугатиш, ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш асосида меҳнат унумдорлигини ўстириш ва қурилиш сифатини яхшилаш планларини бажаришга жалб қилинсин;

Ҳар бир жойнинг ўзидаги ишлаб чиқариш базасини тезроқ ривожлантириш ва аввало уйсозлик комбинатларини белгиланган муддатларда ишга тушириш учун қўшимча чоралар кўрилсин.

5. Буюртмачи министрликлар, идоралар, ташкилотлар ва корхоналар қурилиш ва монтаж ташкилотларига машина-ускуна, махсус материалларни ва кабель маҳсулотини ўз вақтида етказиб беришни таъминласинлар, объектларни ишга туширувчи кадрлар тайёрлашга ва уларни машина-ускуналарни монтаж қилиш ҳамда созлашда қатнаштиришга алоҳида эътибор берсинлар.

6. Республика Госплани, министрликлар ва идоралар, капитал қурилишни планлаштиришни бундан буён ҳам такомиллаштиришни, объектларни ишга тушириш планларини машина-ускуна ҳамда махсус материаллар етказиб бериш, пул билан таъминлаш планлари билан, пудрат ишлари лимитлари билан тамомила мувофиқлаштириб олиб боришни таъминласинлар, планларда объектларни йилнинг кварталлари бўйича бир меъёрда ишга тушириш кўзда тутилсин ва шу асосда битказилмай қолган қурилиш ҳажмларини белгиланган нормативларгача қисқартириш таъминлансин.

7. Госплан, Госснаб, давлат қишлоқ хўжалик техникаси комитети машина-ускуна ва материаллар олиш учун министрликларга, идоралар ҳамда ташкилотларга ажратиб берилган фондлардан фойдаланишни кун сайин назорат қилиб туришни таъминласинлар, ишга тушириладиган барча иншоот ва объектларни тўлиқ комплектлаш юзасидан амалий тадбирларни кўрсинлар.

Госстрой, министрликлар ва идоралар, пудратчилар ва буюртмачилар қурилиш сифатини кескин равишда оширишни таъминласинлар, ишни яхши йўлга қўйсинлар ва бунинг учун лойиҳалар экспертиза органлари ҳамда жойларда архитектура — қурилиш назорати органларининг масъулияти оширилсин, лойиҳа ташкилотларининг авторлик назорати кучайтирилсин.

Қурилиш ва монтаж министрликлари ва идоралари, бинокорлик материаллари саноати министрлиги қурилиш материаллари ва конструкциялари ишлаб чиқаришни янада кўпайтиришни, уларнинг заводда тайёрланишини ва сифатини оширишни, бу материаллар ва конструкцияларни объектларга ҳамда қурилиш майдонларига муттасил етказиб беришни таъминласинлар.

8. СССР Давлат банки ва қурилиш банкининг республика конторалари, Ўзбекистон ССР Халқ Контроли комитети капитал маблағларни, қурувчиларнинг куч-ғайратларини ишга тушириладиган ва давлат нуқтаи-назаридан ғоят муҳим бўлган объектларда тўплаш устидан, бу объектлар қурилишининг давомийлиги нормаларига риоя қилиниши устидан контролни кучайтирсинлар.

9. Матбуот, радио ва телевидение капитал қурилишнинг боришини ва 1980 йилга олинган — социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини кенг ёритсинлар, қурилиш ишларининг илғорлари ва новаторлари тажрибасини очиқ кўрсатиб берсинлар.

Республика партия активи йиғилиши партия, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотлари, қурувчилар, монтажчилар, бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустриясининг ходимлари, илмий тадқиқот ва лойиҳа институтларининг ходимлари капитал қурилишни янада яхшилаш учун, КПСС XXV съезди талаблари асосида 1980 йилга қабул қилинган социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш учун ўз куч-ғайратларини сарф қиладилар, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1980 йилда ишга тушириладиган барча объектларни белгиланган муддатларда сўзсиз фойдаланишга топшириш тўғрисидаги кўрсатмаларини бажаришни таъминлайдилар, деб қаттиқ ишонч билдиради.

ТЕЗ, ТЕЖАМЛИ ВА ЗАМОНАВИЙ ТЕХНИКА АСОСИДА ҚУРИШ—КАПИТАЛ ҚУРИЛИШДА ЮКСАК САМАРАДОРЛИККА ЭРИШИШНИНГ ШАРТЛАРИДИР. БИНОБАРИН, БИЗ КЎП МИЛЛИОНЛИ ҚУРУВЧИЛАР АРМИЯСИ АЙНИ ШУНДАЙ ИШЛАШИГА АМИНМИЗ.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»-нинг 11-трестига қарашли 12-қурилиш бошқармаси коллективи пойтахтимизда янги объектларни бунёд этмоқда. Бошқармада бригадалараро ва шахсий мусобақа кенг авж олган. Суратда: мусобақа пешқадамлари Ж. Хван, В. Яггуров, В. Сидарин. Улар смена топшириқларини мунтазам ошириб бажаришмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ИШГА ТУШИРИЛАДИГАН ҚУРИЛИШЛАР КУН САЙИН НАЗОРАТ ҚИЛИБ БОРИЛСИН

(Боши 1-бетда).

Н. Злобиннинг бригада пудрати методи жорий этилган тақдирдагина ўртага қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажариш мумкин.

Лойиҳа ва қурилиш ишларининг сифатини ошириш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилиш керак. Лойиҳалар экспертизасини бутун чоралар билан яхшилаш, уларни ўзгартириш фактларига яна ҳам талабчанлик билан ёндошиш, бракчилар, дангасалар ва прогулчиларга нисбатан муросасизлик вазиятини вужудга келтириш лозим бўлади. Қурилишнинг сифати билан чинакам шуғулланиш, объектларни гарантия паспортлари билан топширишни жорий этиш вақти келди.

Бинокорларнинг ўзлари тўғрисида ҳам хусусан улар учун умумий овқатланишни, савдо-сотиқ ва транспорт хизматини ташкил этиш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилиш ҳам зарур. Қурилишларда юқори унумли меҳнат учун, икки—уч сменада ишлаш учун, социалистик мажбуриятларни бажариш учун барча шарт-шароитларни вужудга келтириш керак.

Республика қурилишларида минг-минглаб коммунистлар ишлашади. Партия ташкилотларининг вазифаси мана шу жуда катта ва қудратли армиядан моҳирлик билан фойдаланишдан, унинг сафлари тўлдирилиши тўғрисида, жанговарлиги оширилиши ҳақида ғамхўрлик қилишдан, қурилишнинг қолоқ участкаларини коммунистлар билан ўз вақтида мустаҳкамлашдан иборат. Ҳар бир партия комитети, ҳар бир партия ташкилоти қурилишга раҳбарликни кучайтириш юзасидан тадбирлар комплексини ишлаб чиқиб, амалга ошириши, ишлаб чиқарувчи қувватлар ва маданий-маиший объектлар ўз вақтида ишга туширилишини таъминлаш масалаларини ҳал этишда қурилиш ташкилотларига конкрет ва оператив ёрдам беришлари керак.

Доклад муҳокамасида Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов, Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари К. Камолов, «Главташкентстрой» бошлиғи Т. Н. Набиев, Андижон область партия комитетининг биринчи секретари С. Мамарасулов, Ўзбекистон ССР қурилиш министри С. А. Омеров, Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари Р. Ғ. Ғойибов, Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министри Н. Р. Ражабов, Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримов, Наманган область партия комитетининг биринчи секретари М. Камолов, Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министри Ҳ. А. Шоғазотов, «Главташкентстрой»га қарашли «Жилстройтрест» монтаж бригадасининг бошлиғи В. А. Демидов, «Узколхозстрой» бирлашмасининг раиси И. А. Ашуров, «Главсредазирсовхозстрой» бошлиғи Н. Р. Ҳамроев, Ўзбекистон ССР Енгил саноат министри М. Х. Қурбонов сўзга чиқдилар.

Нутқларда шу нарса қайд этилдики, Ўзбекистон қурувчилари партия XXV съездининг ва КПСС Марказий Комитети шундан кейинги Пленумларининг қарорларига амал қилиб, юксак социалистик мажбуриятларни бажариш, янги ишлаб чиқариш қувватларини ва бошқа объектларни ишга тушириш учун мусобақани авж олдирмоқдалар.

«Тез, тежамли ва замонавий техника асосида қуриш—капитал қурилишда юксак самарадорликка эришишнинг шартларидир. Бинобарин, биз кўп миллионли қурувчилар армияси айни шундай ишлашига аминмиз». Леонид Ильич Брежневнинг партия XXV съездида айтган мана шу сўзлари шу беш йилликда ҳаракат программаси бўлиб қолди. Ҳозир, беш йиллик тугаб бораётган, энг муҳим қурилиш объектлари битай деб турган бир пайтда у сўзларнинг актуаллиги айниқса равшан кўриниб турибди.

Актив йиғилишда капитал қурилишдаги камчилик ва нуқсонлар принципиал позицияларда туриб муҳокама қилинди, уларнинг сабаблари очиб ташланди.

Камчиликларга кўпинча уюшқоқсизлик, қурилиш ва монтаж ташкилотларининг ишини пухта бошқармаслик, манфаатдор министрликлар ва идоралар, партия ва совет органлари, жамоат ташкилотлари ана шу энг муҳим қурилишларга етарли эътибор бермасликлари сабаб бўлаётганини анализ кўрсатиб берди. Маблағ ва ресурслар кўпдан-кўп объектларга сочиб юборилмоқда, айрим министрликлар ва идоралар, буюртмачи министрликлар кўпинча капитал маблағни марказлаштиришни таъминламаяптилар.

Йиғилишда энг муҳим объектлар тилга олинди, йил охиригача уларни ҳеч сўзсиз ишга туширишни таъминлаш учун бутун диққат-эътиборни шу объектларни қуришга қаратиш зарурлиги уқтириб ўтилди. Республиканинг ҳар бир областида мана шундай объектлар бор. Сирдарё ва Навоий ГРЭСларининг навбатдаги энергетика блоклари, Бекобод металлургия ва Олмалиқ кон-металлургия комбинатларининг, Олмалиқ химия ва Самарқанд суперфосфат заводларининг, Бухоро тўқимачилик комбинатининг ва Андижон ип-газлама комбинатининг, Поп нотўқима материаллар фабрикасининг, Жиззах йигирув фабрикасининг, Косондаги ёғ-экстракция заводининг янги қувватлари ҳамда республика саноат ва қишлоқ хўжалиги, меҳнаткашлар фаровонлигини ошириш учун жуда муҳим аҳамиятга молик бошқа ишга тушириладиган қурилишлар шулар жумласига киради.

Қурилиш ва монтаж коллективларида, корхоналар ва ташкилотларда «Барвақт қурамиз, муддатидан илгари ўзлаштирамиз!» шиори остидаги мусобақани кенг авж олдириш лозим. Шу муносабат билан Олмалиқ химия заводининг коллективи тажрибасига юқори баҳо берилди, бу ерда янги қувватларни қуриш жараёнида уларда ишлайдиган кадрлар олдиндан тайёрланмоқда, бунинг натижасида ўзлаштириш муддатлари анча тезлашмоқда, ишга туширилган қувватлар аввал бошданоқ тўла самара билан фойдаланилмоқда. Капролактам ишлаб чиқариш комплекси коллективининг яхши ташаббуси ҳам қайд этилди. Бу ердагилар қурилиш тўла-тўкис битишини кутиб турмай халқ хўжалиги учун зарур маҳсулот — минерал ўғит ишлаб чиқаришга киришишди.

Муҳокама давомида ишлаб чиқариш объектларини, уй-жой биноларини, мактаблар, касалхоналар, болалар муассасалари ва бошқа маданий-маиший муассасалар қурилиши сифатини яхшилаш масалаларига катта эътибор берилди.

Партия комитетлари, халқ депутатлари Советлари ҳамма жойда ишга тушириладиган қурилишларни қаттиқ назорат остига олишлари, планларни бажаришда, бир маромда ишлашда уларга кун сайин ёрдам беришлари зарур. Бу объектларда халқ контролерларининг актив фаолияти айниқса муҳим. Касаба союзлари ва комсомол кўп иш қилиши керак. Қурилишларда аниқ мақсадни кўзловчи ташкилотчилик ва сиёсий иш формалари ва методларидан кенг фойдаланиш лозим, ишга тушириладиган объектларни ўз вақтида фойдаланишга топшириш, қурилиш сифатини яхшилаш учун бошланган мусобақага чинакам оммавий тус бериш зарур.

Йиғилишда Ш. Р. Рашидов якунловчи нутқ сўзлади.

Муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Актив йиғилиши ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Г. Анисимкин, И. Р. Қурбонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Н. Маҳмудов, Г. М. Орлов, С. У. Султонова, СССР Госснаби Раисининг ўринбосари Н. Т. Архипец, СССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрининг ўринбосари В. Ф. Брюнин, СССР Қурилиш министрининг ўринбосари А. П. Парфенков, СССР Госпланининг масъул ходими К. К. Штейман иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

«ОБЪЕКТИВ» САБАБЛАР ПАНОҲИДА...

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚУРИЛИШ МИНИСТРЛИГИ ДИҚҚАТИГА

ЎЗБЕКИСТОН ССР Қурилиш министрлигининг 6-тресги коллективи Тошкент областининг қатор шаҳар ва қишлоқларида қурилиш ишларини олиб боради. Турар-жойлар, маданий-маиший объектлар, саноат корхоналарини бунёд этади.

— Бизга осон эмас,— дейди бошқарувчи М. Салямов.— Объектларнинг тарқоқлиги, уларнинг конструкция ва технологиялари турлича бўлганлиги ишимизни анча қийинлаштиради. Бунинг устига, ўтган йили бизнинг ташкилотларимиз учун ўрганилмаган ва мураккаб саноат қурилишларини планга киритишди. Уларнинг барчаси — ишга тушириладиган объектлар. Гулистондаги ёғ-экстракция заводи, Чирчиқдаги капролактам ишлаб чиқариш комплекси, Янгийўлдаги ёғ-мой комбинати, Қибрайдаги тозалаш иншоотлари, Бекободдаги металлургия заводининг газ тозалаш биноси шулар жумласидандир.

— Ўртоқ Салямов баъзи масалаларда ҳақ,— дейди республика Қурилиш министри С. Омеров.— Ҳақиқатан ҳам трест коллективи йирик саноат объектларини қуришдек мураккаб ва оғир ишга дуч келди. Бироқ, бу масаланинг бошқа томони ҳам бор. Биринчидан, янги объектларнинг планга киритилиши билан трест бўйича бажариладиган ишлар ҳажми ортгани йўқ. Аксинча, камайди бош пудрат ишлари дастлаб қабул қилинган 18 миллион 709 минг сўм ўрнига 17 миллион 897 минг сўмга тушди. Иккинчидан, планларнинг бажарилмаслигига ва Тошкент области бўйича объектларнинг муддатида фойдаланишга топширилмаслигига сабаб бўлаётган мураккабликларда трестнинг ўзи айбдор. Мен Кучликдаги нефть базасини, Гулбаҳордаги дорихонани, қатор турар-жойлар ва бошқа объектларни назарда тутяпман. Трест юқорида эслатилган қурилишларга энг яхши ишчилар ва инженер-техник ходимларни сафарбар қилиш ўрнига, бошқа — нотўғри йўлни танлади. Улар ўз кучларидан оқилона фойдаланиш ўрнига четдан ишчи кучи жалб қилиб, бу «юлғичларга» доимий кадрларга нисбатан 2—2,5 баравар кўп ҳақ тўлашди. Масалан, 1979 йилнинг 4-кварталида биргина 11-кўчма механизациялашган колонна вақтбай ишчилар хизматидан фойдаланиш натижасида маошни ишлаб чиқаришга нисбатан 27,7 процент ошириб юборди. Бунинг натижасида доимий ишчиларнинг норозилиги, ҳаққоний шикоятлари келиб чиқяпти, коллективдаги маънавий муҳитга зарар етказилмоқда.

Энди, «юлғичлар» трест бўйича қанчалик қимматга тушганини кўрайлик. Ўтган йили трест асосан уларнинг айби билан маош фондини 320 минг сўм ортиқча сарфлади. Бу аҳвол ҳозир ҳам яхшилангани йўқ — биринчи кварталнинг ўзида ортиқча ҳаражат 60 минг сўмни ташкил этди. Трестнинг мавжуд 5 та бўлинмасидан тўрттаси ўтган йилни зарар билан якунлашди. Трест бўйича уларнинг умумий суммаси 1 миллион 456 минг сўмни ташкил этди. Бўлинмалар орасида 127-кўчма механизациялашган колонна «рекорд» қўйиб, 536 минг сўм зарар етказди. Энди бир тасаввур қилиб кўринг-а — агар трест ва унинг бўлинмалари хўжалик ҳисобида ишлаганларида уларнинг ҳоли нима кечарди? Бу йилнинг ўтган беш ойида кўрилган зарар 200 минг сўмга яқинлашиб қолди.

Яна бир масала муҳим. Барча айбларни «юлғичлар»га ағдариш ҳам тўғри эмас. Айтайлик, трест Бекободда, Чирчиқда, Гулистонда, Қибрайда қуриш топшириғини олди. Энг аввало у қандай тадбирлар белгилаши керак эди? Барча қурилишларда ишлаб чиқаришнинг инженерлик тайёргарлигини қунт билан, атрофлича ўйлаб ташкил этиб, шундан кейингина ишга киркшиш лозим эди. Шунингдек, ўзини аллақачон оқлаган бригада пудрати усулига суяниш мумкин. Бу борада ҳеч нима қилинмади. Истаган жойда ўз ҳолиларича, уюшмаган тарзда ишлайвердилар. Бунинг натижасида ишлаб чиқариш даражаси паст, браклар ва қайта қуришлар, ортиқча сарф-ҳаражатлар келиб чиқаверди ва шундай бўлиб қолмоқда. Масалан, шу йилнинг атиги икки ойида трест бўйича фойдасиз йўқотилган иш вақти 6931 ишчи кунини ташкил этди. Бошқача қилиб айтганда, бу трест бўйича 31 киши йил бўйи ишлаб чиқаришдан четлатилган, деган гапдир.

Мана шу фактнинг ўзидан хўжасизлик яққол кўриниб турибди. Бу етмаганидек, унинг ёнига кўзбўямачилик, қалбаки ҳужжат тузиш ҳоллари келиб қўшилмоқда. Январда Янгийўлдаги касалхонанинг қўшимча биноси фойдаланишга топширилган, деб қайд қилинган. Аслида эса ундан фақат март ойининг охиридагина фойдалана бошлашди. Бунгача камчиликларни бартараф қилишди. Шунингдек, январда 48 квартирали турар-жой қабул қилинганлиги қайд этилган. Қизиғи шундаки, бу уйга ҳозирги кунгача одамлар кўчиб киргани йўқ. Сабаб? Пардозлаш ва ободонлаштириш ишлари ниҳоясига етмаган. Янгибозордаги мактабни қабул қилиш тўғрисидаги акт 1978 йилда имзоланган. Бироқ унинг қурилиш камчиликлари ҳозиргача тугатилгани йўқ. Пискентдаги мактаб аҳволи ҳам худди шундай. Трест раҳбарлари шунингдек, Янгийўлдаги шаҳар ижрокоми биносини ҳам январда қуриб битказилганлар қаторига ўтказиб юборишган. Аслида, ундан кейин яна бир ойдан ортиқ бу ерда пардозлаш ва ободонлаштириш ишларини давом эттиришди.

Бу аҳволни ўрганган, кўриб-билиб турган ҳар бир одам шундай саволни беради: трест ва кўчма механизациялашган колонналар аппаратларида мавжуд камчиликларга, кўзбўямачиликларга қандай муносабатда бўлишаркин? Мен бу саволга жавоб топиш учун партия, касаба союз ва ишлаб чиқариш йиғилишларининг протоколлари билан танишдим. Биринчи қарашда улар ўткир танқид остида ўтганга ўхшайди. Аслида эса бу танқидлар юзаки, мавжуд камчиликларни мутахассисларча чуқур таҳлил қилмасдан, уни бартараф қилиш йўллари кўрсатилмасдан, энг асосийси — бу камчиликларга йўл қўйган кишилар аниқ айтилмасдан гапирилган танқидлардир. Шундай экан, ҳеч ким на маъмурий, на моддий жавобгарликка тортилмайди. Ҳеч ким муҳокама қилинмаган, ҳеч ким жазоланмаган. Ҳамма сўзга чиқувчилар айбни «объектив» сабабларга тўнкайди: қурилишлар ёмон комплектлашган, лойиҳа-смета ҳужжатлари сифатли даражада эмас, қурилиш учун майдонларни вақтида ажратишмаган, кадрлар етишмайди, монтажчилар орқага судрашяпти ва бошқалар.

Албатта, ишга халақит бераётган объектив сабаблар мутлақо йўқ, деб бўлмайди. Масалан, трест ўтган йили ва бу йил цементни, ёғочларни, кераклича олмаяпти. Бироқ, барча камчиликларни моддий-техникавий таъминотнинг ёмонлигига ағдариш тўғри эмаслигини билиш учун етук мутахассис бўлиш ҳам даркор эмас. Ахир, фақат 6-трестда аҳвол шундай эмаску, бошқа қурилиш коллективларида ҳам бундай ҳолни учратиш мумкин. Лекин, улар ишбилармонлик билан, резерв ва имкониятларни қидириб топиш билан ўз зиммаларидаги вазифаларни муваффақиятли бажаришяпти.

Масалан, қатор камчиликларни объектив сабаблар паноҳига яшириб бўлмайди. Улардан бири ёрдамчи пудратчи ташкилотларга ўз вақтида иш фронтини тайёрлаб бермасликдир. Улар ўтган йилда пландагидан 313 минг сўмлик кам иш бажаришди. Яна бошқа сабаблар — автотранспортни мунтазам тўла юкламаслик, қурилишнинг паст сифати (топширилган объектларнинг ўртача бали — 3,9), маъмурий-бошқарув аппаратини ишчилар ҳисобидан сақлаш (56 киши), юк кўтариш механизмларидан фақат бир сменада фойдаланиш ва ниҳоят, деярли барча кўчма механизациялашган колонналарнинг қурилиш таннархини пасайтириш топшириқларини бажармаслиги. 1979 йилда ишлаб чиқариш даромади 1976 йилга нисбатан ҳам камайиб кетди. Аксинча, маош 279 сўмга ўсди. Бу жуда қизиқ, лекин фактдан кўз юмиб бўлмайди.

— Бизга қийин, оғир, бизга алоқаси бўлмаган тўсиқлар жуда кўп,— дейди М. Салямов.— Маҳсулот етказиб берадиган заводлар, лойиҳачилар, монтаж ташкилотлари ишимизни орқага судрашяпти.

Бир сўз билан айтганда, қурувчилардан бошқа ҳамма айбдор. Бундай бир ёқлама тасаввур, юмшоқ қилиб айтганда, фақат ишга зиён етказади, одамларни ўзибўларчилик кайфиятига солиб қўяди, мавжуд камчилик ва нуқсонларни тузатишга ҳеч қандай ёрдам бермайди.

Ҳар бир раҳбар учун ижодга бағишланган кунни, ана шу ижод ва янгиликлар натижасида ишлаб чиқариш самарадорлиги ижобий томонга силжиган кунни муваффақиятли кун деб аташ мумкин. Афсуски, 6-трестда биз бундай кайфиятни кўрмадик...

И. АҲМЕТОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

1981 ЙИЛ ҲИСОБИГА

ЧИРЧИҚДАГИ капролактам ишлаб чиқариш комплекси қурилишида ўнлаб қурилиш ташкилотларининг коллективлари меҳнат қилишаяпти. Улар орасида Ўзбекистон Монтаж ва махсус қурилиш ишлари Министрлигининг 93-махсус трестига қарашли «Промтехмонтаж» бошқармаси коллективи пешқадамлар сафида боряпти. Бу бошқарма азаматлари ўз зиммаларидаги ўнинчи беш йиллик планини тўрт йилу беш ойда бажариб, ҳозир 1981 йил ҳисобига меҳнат қилишяпти.

Бошқарма бунёдкорлари ўнинчи беш йиллик бошидан буён 30 миллион 808 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширишди. Бунда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Абдурашидов, М. Овсянников бошлиқ бригадалар коллективларининг ҳиссаси салмоқлидир.

А. ПОРТНОЙ.

БИРИ-БИРИГА УСТОЗ

Фарҳон ва Аҳмаджон Жумановлар қурилишга ўрта мактабни тамомлаб келишган эди. Уларни меҳнат ветеранлари Бекназар Шерназаров билан Петр Гимкаев ўз оталиқларига олишди. Уч ой деганда ака-ука ғишт теришни ҳам, бетон қуйишни ҳам ўрганиб олди.

Ҳозир ака-ука ўз қадрдон устозлари билан бирга «Госкомсельхозтехника»нинг Ўрта Чирчиқ район бирлашмаси буюртмаси бўйича қурилаётган чорва фермаларига техник ёрдам бериш станциясини бунёд этяпти.

23-трестнинг 21-кўчма механизациялашган колоннаси қурувчилари бунёд этган объектлар областда оз эмас. Оҳангарон районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» комплекси, Ғалаба районидаги чўчқачилик фермаси, «Юбилейний» посёлкасидаги қурилиш конструкциялари комбинати каби йирик объектларнинг ҳаммасини мана шу колонна қурувчилари бунёд этишган. Бунёдкорлар орасида ака-ука Жумановлар ҳам бор. Улар ҳозир М. Жўраев бошлиқ бригадада ишлашаяпти. Бригада аъзолари пудрат усулида ишлашга ўтиб, йил сайин қурилиш кўламини кенгайтиришмоқда. Беш йилликнинг ўтган даври мобайнида улар 1 миллион сўмликдан ортиқ қурилиш-монтаж ишларини бажаришди. Ҳозир илғор коллектив 1982 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда.

Д. НАСРИДДИНОВ.

ҚЎШ КАСБНИ ЭГАЛЛАБ

Тошкент сув омбори қурилиш-монтаж бошқармасининг Р. Собиржонов бошлиқ бригадаси аъзолари учтўрт касбнинг бошини тутишган. Қурувчилар ўтган давр мобайнида 1218 гектар ерни ўзлаштирдилар, 3218 гектар ернинг мелиоратив ҳолатини яхшиладилар. Айни пайтда улар турар-жойлар, маданий-маиший объектлар қурилишида ҳам актив қатнашмоқдалар. Бригада аъзолари қурган уйларда ҳозир ҳамқишлоқлари яйраб истиқомат қилмоқдалар. 140 ва 160 ўринли болалар боғчаларида кичкинтойлар тарбия олмоқдалар.

Бригада коллективи шу кунларда Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхозда балиқчилик хўжалигини бунёд этяпти. Иш бу ерда икки сменада ташкил этилган.

Бекобод районидаги Ленин номли колхозда ғалла ўрим-йиғими намунали уюштирилган. Тажрибали комбайнчи Сотволди Бекмуродов бир сменада 12 гектар майдондаги ғаллани ўриб, 20 тонна дон янчмоқда. Ғаллазордаги сомон эса пешма-пеш ташиб олинмоқда.

А. Мальцев фотолари.

МУКОФОТ МУБОРАК

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўзбекистон ССРда яшовчи кўп болали оналарга «Қаҳрамон она» фахрий унвонини бериш тўғрисида

Ўн ва ундан ортиқ бола туғиб тарбиялаган оналарга «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилсин ҳамда «Қаҳрамон она» ордени ва СССР Олий Совети Президиумининг Ёрлиқлари топширилсин:

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Абдуғаффорова Жангишой — Бўка районидаги «Партия XIX съезди» колхозининг аъзоси.

Абдураҳмонова Мукаррам — уй бекаси, Ангрен шаҳри.

Абдураҳмонова Саломат — уй бекаси, Оҳангарон районн.

Абдураҳмонова Тошбуви — уй бекаси, Ғалаба районн.

Ойтишева Райҳон — Бўка районидаги «Бўка» совхози ишчиси.

Алиқулова Турсун — Чиноз районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзоси.

Олтинбекова Осиё — Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози аъзоси.

Омонова Ҳамробиби — уй бекаси, Ангрен шаҳри.

Асқарова Жангил — уй бекаси, Янгийўл районн.

Асқарова Ўғилой — Бўка районидаги «Партия XX съезди» колхози аъзоси.

Аҳмедова Ҳафиза — уй бекаси, Чиноз районн.

Бойзоқова Дариха — Коммунистик районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзоси.

Боймоқова Маърифат — уй бекаси, Оҳангарон районн.

Болтаева Турсунхон — уй бекаси, Паркент районн.

Ғофурова Фотима — уй бекаси, Қалинин районн.

Етмишева Карима — уй бекаси, Паркент районн.

Жантеловова Гулсара — уй бекаси, Коммунистик районн.

Зияева Шарипа — Ғалаба районидаги Киров номли совхоз ишчиси.

Зокирова Матлуба — уй бекаси, Тошкент районн.

Иброҳимова Буолма — уй бекаси, Оҳангарон районн.

Усарбоева Ҳалима — уй бекаси, Чиноз районн.

Искандарова Баҳор — уй бекаси, Чиноз районн.

Исматуллаева Одинажон — уй бекаси, Ангрен шаҳри.

Исматова Вазира — уй бекаси, Тўйтепа шаҳри.

Эшбоева Тошбу — ишчи, Ангрен шаҳри.

Қаипназарова Сора — уй бекаси, Калинин районн.

Каримбекова Шакер — Бўка районидаги Мичурин номли колхоз аъзоси.

Каримқулова Фарида — Бўстонлиқ районидаги «Чорвоқ» совхози ишчиси.

Каримова Азиза — уй бекаси, Оржоникидзе районн.

Қўзибоева Босбуви — Бекобод районидаги 3-«Далварзин» совхози ишчиси.

Қулназарова Баян — уй бекаси, Коммунистик районн.

Қўшоқова Вазира — уй бекаси, Оржоникидзе районн.

Мамажонова Фарахат — Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхози ишчиси.

Масидинова Турсун — уй бекаси, Оҳангарон районн.

Мирзаева Ҳалима — уй бекаси, Бекобод шаҳри.

Мирзакалонова Ашир — Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз аъзоси.

Мўйдинова Нарзиниса — уй бекаси, Ангрен шаҳри.

Мўминова Сапура — уй бекаси, Чиноз шаҳри.

Муротова Азамат — уй бекаси, Чиноз районн.

Нажмиддинова Одинажон — Бўстонлиқ районидаги «Чорвоқ» совхози ишчиси.

Носирова Тўғон — уй бекаси, Паркент районн.

Нурбоева Унсин — Ғалаба районидаги Энгельс номли колхоз аъзоси.

Нурматова Карима — уй бекаси, Коммунистик районн.

Олимова Фотима — Бўка районидаги «Партия XX съезди» колхози аъзоси.

Ўрмонова Раҳима — уй бекаси, Калинин районн.

Паршиева Гулзат — уй бекаси, Оҳангарон районн.

Ражабова Холбуви — Бўка районидаги «Кўкорол» совхози ишчиси.

Раимова Мукаррам — уй бекаси, Чиноз районн.

Саъдуллаева Қутби — уй бекаси, Бўстонлиқ районн.

Сайфуллаева Сафаргул — уй бекаси, Калинин районн.

Саъдуллаева Ойлар — уй бекаси, Оҳангарон районн.

Тоғаева Дариха — Бўстонлиқ районидаги «Бўстонлиқ» совхозининг ишчиси.

Тожиева Баян — уй бекаси, Ангрен шаҳри.

Умирова Турдихон — уй бекаси, Оҳангарон районн.

Урозқулова Эсоной — Ўрта Чирчиқ районидаги Ким Пен Хва номли колхоз аъзоси.

Уролова Марҳамат — Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли колхоз аъзоси.

Ўрмонова Гулзира — уй бекаси, Калинин районн.

Усмонова Хосият — Бекобод районидаги Ленин номли колхоз аъзоси.

Ҳазратқулова Пардахол — уй бекаси, Бекобод шаҳри.

Ҳайитбоева Улбус — уй бекаси, Ангрен шаҳри.

Ҳакимова Марям — уй бекаси, Калинин районн.

Ҳолбоева Гулсара — уй бекаси, Ангрен шаҳри.

Ҳалилова Мафтуҳа — уй бекаси, Чиноз шаҳри.

Ҳамидова Тожихон — уй бекаси, Оҳангарон районн.

Ҳолиқулова Гулсара — Чиноз районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзоси.

Холмуродова Иқбол — Бекобод районидаги Навоий номли колхоз аъзоси.

Худойберганова Турсуной уй бекаси, Чиноз районн.

Ширинхонова Маҳфуза — уй бекаси, Чиноз районн.

Эргашева Қурбоной — уй бекаси, Оҳангарон районн.

Эрназарова Ғанимат — уй бекаси, Бўстонлиқ районн.

Эрназарова Холбуви — уй бекаси, Оҳангарон районн.

Эшбоева Басбуви — Бекобод районидаги «Победа» колхозининг аъзоси.

Йўлдошева Нафиса — уй бекаси, Калинин районн.

Йўлдошева Турди — уй бекаси, Оҳангарон районн.

Юсупова Минаввар — уй бекаси, Чиноз районн.

Юсупова Ҳимоят — Коммунистик районидаги «Правда» колхози аъзоси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ БЎЙИЧА

Дадажонова Машҳура — уй бекаси.

Комилхонова Нафиса Рўзиматовна — уй бекаси.

Толипова Лазокат Воҳидовна — уй бекаси.

Ҳасанова Махлуба — уй бекаси.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
27 май, 1980 йил.

СИФАТ КОМИССИЯСИ ИШ БОШЛАДИ

Бекобод районидаги йирик хўжаликлардан бири Дзержинский номли колхоз пахтакорлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида она-Ватанга 7 минг тонна «оқ олтин» армуғон этиш мажбуриятини олишган. Ҳозир колхоз пахтазорларида ана шу аҳдга яраша зарбдорларча меҳнат қилиняпти. Пахта далаларини айлансангиз бир текис шонага кирган баравж ғўзаларни кўриб баҳри-дилингиз очилади.

Кечагина колхоз сифат комиссияси аъзолари ҳамма бригадаларда бўлиб, ғўза парваришининг бориши, экинннинг аҳволи билан атрофлича танишиб чиқдилар. Ғўзаси яхши бригадалар аниқланди. Мусобақа ғолиблари эса мукофотлаш учун тавсия этилди.

Сифат комиссияси аъзоларида 4-участканинг бу йил 40 центнерлик хирмон учун курашаётган Карим Ҳайдаров, 4-участканинг эллик центнерчи Мусурмонқул Турдиқулов, 2-участканинг Зикир Хўжабеков ва 1-участканинг Файзулла Нарзуллаев ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг ғўзалари, айниқса яхши таассурот қолдирди. Мусобақада биринчи ўринни эгаллаган бу бригадалар 100 сўмдан пул мукофоти билан тақдирланди ва уларнинг даласига «Сифат белгиси» берилди.

Х. НОСИРОВ.

ТАВСИЯЛАРГА АМАЛ ҚИЛИБ

МУТАХАССИС МИНБАРИ

СОВХОЗИМИЗ меҳнаткашлари фан ютуқларидан омилкорлик билан фойдаланиш, илғорлар тажрибаси ва агротехник тадбирларни ўз вақтида қўллаш туфайли қишлоқ хўжалиги самарадорлигини ошириб бормоқдалар. Ўтган йили 12257 тонна «оқ олтин» етиштирилди. Бир йилда ялпи пахта ҳосили 600 тоннага кўпайди. Раҳматулла Шеронов бошлиқ 6-бўлим ишчилари гектаридан 35,6 центнердан, кўплаб бригадалар эса 35—45 центнердан ҳосил кўтаришди.

ДЕҲҚОНЧИЛИК нозик иш. Агар бирор тадбир ўз вақтида ёки сифатли ўтказилмаса кўзланган даражада ҳосил етиштириш қийин. Биз буни яхши билган ҳолда ҳар бир агротехник тадбирни хўжалигимиздаги пахтачилик совети тавсиялари асосида олиб боришга ҳаракат қиламиз.

Чигит экиш даврида ҳам шундай иш тутдик. Кўзда ерлар шудгорлаш пайтида маҳаллий ўғитларга тўйдирилган эди. Барча майдонлар экишга сифатли тайёрланди. Шу туфайли 3800 гектар майдонга барака уруғи қисқа муддатда қадалди. Ҳамма майдонлар экиш пайтида минерал ўғитлар билан озиқлантирилди. Ёввойи ўтларга қарши гербицидлар сепилди.

Ҳосил кўчатдан олинади. Лекин ортиқча кўчат ҳам бамисоли ёввойи ўт. У озуқага шерик бўлади. Шу сабабли яганалашни ўз вақтида ва сифатли ўтказишга катта эътибор бердик. Бу тадбирлар қисқа муддатларда тугалланди.

Ниҳолларни ёшлигидан дуркун қилиб ўстириш фойдалидир. Чунки нимжон кўчат кеч ҳосилга киради ва турли касалликларга чалинувчан бўлади. Биз буни ҳисобга олган ҳолда ҳар туп ғўзани маҳаллий ва минерал ўғитларга тўйдириш чораларини кўрмоқдамиз. Ғўзани озиқлантириш пайтида ҳар гектар ерга 250—300 килограммдан аммофос солинмоқда.

Маҳаллий ўғит — ер ҳамиртуруши. Биз ўтган йили ғўза парвариши даврида маҳаллий ўғитдан кенг фойдаланганмиз. Ҳар гектар ерга 20—25 тоннадан гўнг солган эдик. Ана шундай озиқлантирилган 1300 гектар майдондан бошқа ерларга нисбатан тўрт-беш центнердан кўп ҳосил олинди.

Қиш фаслида 25 минг тонна маҳаллий ўғит жамғардик. Ҳозир бу гўнгни 6 та «Ҳосил» машиналарида ғўза қатор ораларига соляпмиз. 300 гектар майдонга чириган гўнг тушди. Яна минг гектар ерга маҳаллий ўғит солишни мўлжаллаяпмиз.

Хўжалигимизда 22 та «ҳосил бочка»лари ҳам бор. Уларга совхоз фермасидан келтирилган гўнг солиниб, пахта далаларига шарбат қилиб оқизилмоқда. Бу иш ғўза вегетацияси тугагунга қадар давом эттирилади.

Бу йил ҳашаротларнинг кенг тарқалишига қулай шароит пайдо бўлди. Биз қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашга катта эътибор бермоқдамиз. Чунки бу ишда озгина бўлса ҳам беparволикка йўл қўйилса, ҳосилга катта путур етади. Совхозимизда 24 та «ОВХ-14» агрегатлари мавжуд. Ҳозиргача бу трактор пуркағичлари билан барча пахта майдонларига бир марта дори сепиб чиқилди.

Ҳашарот тарқалишининг олдини олиш мақсадида ҳар юз гектар майдонга биттадан кузатувчи тайинланган. Шу кунларда 40 кузатувчи бўлим агрономлари ва энтимологлар билан биргаликда ўзларига ажратилган майдонларни синчиклаб текшириб, зараркунандалар тарқалишини аниқлашлари биланоқ зарур чоралар кўряптилар.

Совхозимизда ҳашаротларга қарши курашда биологик усулдан ҳам кенг фойдаланиш ниятидамиз. Бунинг учун икки линияли биологик лаборатория қуриб битказилди. Яқин икки йил ичида барча майдонларда ҳашаротларга қарши курашда асосан биологик усулни қўллашга ўтамиз.

Барча майдонларда тўлиқ гектарлар ҳосил қилганмиз. Ҳозир ҳар гектар майдонда ўртача 110—130 минг туп кўчат бор. Пахтакорларимизнинг эндиликдаги вазифаси ана шу кўчатларнинг бирор тупини ҳам нобуд бўлишига йўл қўймасликдан иборатдир. Кўчатларни авайлаб парвариш қилиш учун бригада бошлиқлари, механизаторлар, сувчилар масъулиятини ошириш мақсадида далалардаги мавжуд ғўза ниҳоллари уларга акт билан топширилди. Йиғим-терим олдидан пайкаллардаги кўчатлар қайта текшириб чиқилиб, уларни тўла сақлаб қолган пахтакор ва механизаторлар рағбатлантириладилар.

Совхозимизда область пахтакорлар советининг тавсиялари асосида июнь-июль ойларида ғўза парваришини янада кучайтириш, ҳосилга ҳосил қўшиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланиб изчил амалга оширилмоқда. Шу ойнинг ўзида барча майдонлардаги ғўза қатор ораларига уч марта ишлов берамиз. Экинни минерал ўғитлар билан озиқлантиришни туғаллаймиз. Ғўзани суғориш ҳам ўз вақтида, сифатли ўтказилади.

Бу йил совхозимизнинг барча меҳнаткашлари ленинчасига, зарбдорчасига ишлашга аҳд қилганлар. Она-Ватанга 14 минг тонна «оқ олтин» армуғон этиш мажбуриятини олган пахтакорларимиз қатори чорвадорларимиз, маккажўхорикор ва соҳибкорларимиз ҳам бир ғайратларига қўш ғайрат қўшиб ишлаётирлар. Чорвадорларимиз бу йил сут, гўшт, тухум етиштиришни 25—40 процентга кўпайтириш тадбирларини белгилаганлар. Бу ўсишга эришиш учун чорва молларига етарли миқдорда озуқа жамғарилишига ҳам алоҳида эътибор беріляпти. 270 гектар ердаги маккажўхори, 540 гектар майдондаги беда парвариши қизғин олиб бориляпти. Бедазорларимизда иккинчи ўрим бормоқда. Бу йил беда ҳосилдорлигини 230 центнерга етказишни режалаганмиз. Бунинг учун бедани озиқлантириш ва суғоришни ўз вақтида ва сифатли ўтказамиз, ўрим муддатларини қисқартирамиз.

Совхозимиз коллективи деҳқончилик маданиятини ошириш, агротехник тадбирларни ўз вақтида ўтказиш эвазига ўнинчи беш йиллик якунловчи йили планлари ва социалистик мажбуриятларини ошириб бажариш учун барча чораларни кўрадилар.

Х. ШИРИНОВ,
Пискент районидаги 1-«Пискент» совхозининг бош агрономи.

ЧИРЧИҚЛИКЛАР МЕҲМОНИ

Германия Демократик Республикаси билан Совет Иттифоқи цирк усталари қарийб 25 йилдан бери ўзаро ҳамкорлик қилиб, дўстона алоқаларни мустаҳкамлаб келмоқдалар. ГДР санъаткорларини мамлакатимиз шаҳар-қишлоқларида меҳмон бўлиши анъанага айланган. Чунончи, металлурглар ва кимёгарлар шаҳри Чирчиқ меҳнаткашлари билан ГДР корхоналари, муассасалари ва санъаткорлари ўртасида дўстлик риштлари боғланган. «Узбекхиммаш» заводининг коллективи ана шундай маданий алоқаларни боғланишига муҳим ҳисса қўшмоқда. Корхона Германия — Совет дўстлигининг коллектив аъзоси ҳисобланади.

Чирчиқлик пионер-ўқувчилар ҳам ГДР мактабларининг талабалари билан доимий алоқа боғлашган. Ихтисослаштирилган 13-мактабнинг интернационал Дўстлик клубида немис халқининг содиқ фарзанди Эрнст Тельман ҳақида кўплаб материаллар тўпланган. Мазкур мактаб ёшлари ҳузурида толмас курашчи коммунистнинг қизи Ирма Тельманнинг меҳмон бўлиши унутилмас воқеалардан бўлган эди.

Маълумки, ГДРда театр, опера ва эстрада санъати қатори цирк усталарининг ҳам маҳорати ошиб бормоқда. Шу боисдан меҳмонларимизнинг цирк томошалари чирчиқликларга манзур бўлди. Улар бир неча кун мобайнида катта программага мувофиқ ажойиб томошалар кўрсатиб, мухлислар олқишига сазовор бўлишди. Артистлардан Оскар билан Мариетталарнинг майдонга йўлбарсларни етаклаб чиқишлари ўзига хос жасорат ва маҳоратдир. Чавандозлар, велосипед ҳайдовчилар, илон билан рақс тушувчилар томошабинни мафтун этади. Джолли Томми билан Вальтерларнинг табиий юморга бой номерлари, қизиқчилиги кишида унутилмас таассурот қолдиради. ГДРнинг Буш цирки томошалари учун мўлжалланган программани Миллер раҳбарлигидаги оркестр садолари остида бажарилиши билан мусиқавийлик касб этади.

ГДР цирк усталарининг Чирчиқда томошалар кўрсатиши СССР ва ГДР халқлари дўстлигининг ўзига хос рамзига айланди. Меҳмонларнинг Бўстонлиқ ва Оржоникидзе районларида ҳам бўлишлари кўзда тутилган.

Ж. ВАҲОБОВА.

САҲНАДА — ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Пойтахтимизнинг тўқимачилар маданият саройи қошида ўзбек халқ театри ташкил бўлганига 20 йилдан ошди. Театрнинг бадиий раҳбари, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими Аҳмад Юнусов бошчилик қилаётган бу коллектив ўтган йиллар мобайнида томошабинларни ўзининг ранг-баранг мавзулардаги тарихий ва замонавий асарлари билан хушнуд этиб келмоқда.

Яқинда халқ театрининг репертуари яна бир янги асар билан бойиди. Театр коллективи ёзувчи Алп Жамолнинг «Инсон болаликдан бошланади» спектакли премьерасини намойиш қилди. Асарни Тошкент Давлат маданият институтининг дипломанти Бахтиёр Йўлдошев саҳналаштирди. Спектаклда фарзанднинг ота-она олдидаги бурчи, одоб ва ахлоқ масалалари, дўстлик мавзуи кўтарилади. Асардаги образларнинг ҳаётий ва жонли чиқишида Қ. Қосимов, Ф. Исмоилова, С. Раҳмонова, И. Файзиев, Т. Икромов каби ҳаваскорларнинг хизмати катта бўлди. Халқ талантлари ўз ижрочилик маҳоратлари билан асар ғоясини томошабинларга бекаму-кўст етиб боришига ҳаракат қилдилар.

Спектаклнинг премьерасида ҳозир бўлган Тошкент Давлат маданият институти режиссура ва актёрлик кафедрасининг катта ўқитувчиси Н. С. Ким бошчилигидаги педагоглар группаси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ҳасан Йўлдошевлар халқ театрини янги муваффақиятлари билан табриклаб, бадиий коллективнинг келгуси фаолияти учун фойдали маслаҳатлар бердилар.

О. МУҲАММАДЖОНОВ,
ишчи.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР, ОДАМЛАР, ВОҚЕАЛАР

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИ СЕССИЯСИНИНГ XXXIV МАЖЛИСИ

ПРАГА, 17 июнь (ТАСС мухбирлари). Бугун бу ерда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши сессиясининг XXXIV мажлиси очилди.

Унинг ишида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг: БХР Министрлар Совети раиси С. Тодоров, ВХР Министрлар Совети раиси Д. Лазер, ВСР ҳукуматининг Бош министри Фам Ван Донг, ГДР Министрлар Совети раиси В. Штоф, Куба Республикаси Министрлар Совети раисининг ўринбосари К. Р. Родригес, МХР Министрлар Совети раиси Ж. Батмунх, ПХР Министрлар Совети раиси Э. Бабюх, РСР ҳукуматининг Бош министри И. Верде́ц, СССР Министрлар Совети раиси А. Н. Косигин, ЧССР ҳукуматининг раиси Л. Штроугал бошчилигидаги делегациялари иштирок этмоқдалар.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши билан ЮСФР ҳукумати ўртасидаги битимга мувофиқ мажлисда ЮСФР иттифоқ ижроия вечаси раисининг ўринбосари Б. Иконич бошчилигидаги ЮСФР делегацияси қатнашмоқда.

Сессия ишида Ангола Халқ Республикаси ташқи савдо министри Лопу Ду Насименту бошчилигидаги делегация, Афғонистон Демократик Республикаси революцион кенгаши раисининг ўринбосари, Бош министр ўринбосари ва планлаштириш министри Султон Али Кештманд бошчилигидаги делегация, Яман Халқ Демократик Республикаси планлаштириш министри Фараг Бин Ғанем бошчилигидаги делегация, Лаос Халқ Демократик Республикаси давлат меҳнат комитетининг раиси Кхамбу Сумисай бошчилигидаги делегация, Фрелимо партияси Марказий Комитетининг иқтисодий сиёсат билан шуғулланувчи секретари Марселину Душ Сантуш бошчилигидаги Мозамбик Халқ Республикасининг делегацияси, социалистик Эфиопия умуммиллий революцион ривожланиш ва марказий планлаштириш кампаниясини ўтказиш олий кенгаши бош секретарининг ўринбосари Тэкола Дехенс бошчилигидаги делегация кузатувчилар сифатида иштирок этмоқдалар.

ЧССР ҳукуматининг раиси Л. Штроугал мажлисни очиб, сессия қатнашчиларини самимий табриклади.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг сессияси XXXIII ва XXXIV мажлислари ўртасидаги фаолияти тўғрисида, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши ижроия комитетининг раиси ЧССР ҳукумати раисининг ўринбосари Р. Рогличек ижроия комитет номидан доклад қилди.

Сессияда Совет делегациясининг бошлиғи, СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин нутқ сўзлади.

ОЯТИЛЛО ҲУМАЙНИНИНГ МАКТУБИ

ТЕҲРОН, 18 июнь. (ТАСС). «Ислом революцияси посбонлари» куни муносабати билан Эрон пойтахтида АҚШнинг собиқ элчихонаси биноси олдида оммавий митинг бўлиб ўтди. Митингда оятилло Ҳумайнининг ўғли Аҳмад Ҳумайни ўз отаси мактубини ўқиб берди. Мактубда «Эрон халқи аксилинқилобчилар фитнасини барбод этиши ва умидсизликка тушмаслиги ҳамда бўшашмаслиги керак» дейилган.

Ҳумайни Эроннинг қуролли кучларини ва хавфсизлик хизматини хушёр бўлишга чақирди. Чунки «АҚШ ва ағдариб ташланган шоҳ режими агентлари янги фитна уюштирмоқдалар». У «посбонлар корпуси»да тозалаш ўтказиш ва ундан интизомни бузувчиларни, қонунга хилоф равишда қамоққа олувчи ва мол-мулкни мусодара қилувчиларни чиқариб юбориш зарурлигини уқтириб ўтди.

Эроннинг бошқа шаҳарларида Америкага қарши митинглар ва намойишлар бўлиб ўтди.

КАРТЕР СИЁСАТИ ТАНҚИД ҚИЛИНМОҚДА

ВАШИНГТОН, 18 июнь (ТАСС мухбири). Жамиятга хизмат қилувчи Америка дўстлари комитети кескинликни юмшатишни мустаҳкамлаш, уруш хавфининг олдини олиш ва халқаро муҳитни соғломлаштириш учун кураш мақсадида кенг кампания бошланганлигини эълон қилди.

Мана шу мўътабар ташкилотнинг делегацияси АҚШ президентига мактуб топшириш учун Вашингтонга келди. Мактубда маъмуриятнинг ҳозирги олиб бораётган сиёсати «Янги уруш билан таҳдид қилиш» ва уни тайёрлаш инсониятнинг туб манфаатларига хилоф эканлиги таъкидлаб ўтилади.

Америка халқи халқаро вазиятнинг ёмонлашганлигидан, мамлакатда милитаризм тенденцияси кучайганлигидан ғоят ташвишланмоқда, деди бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида комитет вакили Жеймс Уоддингтон.

Ҳозирги шароитда, деди у, СССР билан АҚШ ўртасидаги мулоқот ғоят муҳим аҳамиятга эгадир. Чунки тинчликнинг тақдири кучлар ўртасидаги муносабатга боғлиқ.

Ж. Уоддингтон комитет номидан Совет Иттифоқининг халқаро вазиятни соғломлаштириш мақсадида илгари сурган ташаббусини қўллаб-қувватлашини билдирди, Американинг ўртача олисликдаги ядро ракеталарини Ғарбий Европада жойлаштириш тўғрисидаги НАТО режаларини қоралади. Биз ҳам СССРнинг ҳамма соҳаларда АҚШ билан ҳар тарафлама ҳамкорликка, халқларимиз ўртасида ҳамжиҳатлик ва ўзаро ишончга интилишини тўла равишда қўллаб-қувватлаймиз.

Б. ИВАНОВ,
Ю. ЛЕВЧЕНКО.

Белфастда Англия консерватив ҳукуматининг иқтисодий сиёсатига қарши норозилик митинги бўлиб ўтди.

А. Шальнев фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ТОШКЕНТ—ХАСКОВО

ЖУРНАЛИСТЛАР ТАЖРИБА АЛМАШМОҚДАЛАР

17 июнда Тошкентга Болгария Халқ Республикаси Хасково округининг матбуот ва радио ходимлари делегацияси келди. Делегацияга «Хасковска трибуна» округ газетаси бош редакторининг ўринбосари Тодор Коларов бошчилик қилмоқда. Делегация составида Болгария Коммунистик партияси Хасково округ комитети биринчи секретарининг сиёсий ходими Николай Марин ва Димитровград шаҳар радиоузелининг бошлиғи Мария Рачева бор.

Болгар дўстларимиз Тошкентда бўлган вақтда область, шаҳар ва район газеталарининг, шунингдек область телевидениеси ва радиоси бош редакцияларининг иши билан танишадилар.

Меҳмонларимиз республика пойтахтида бўлган биринчи куни В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалига бордилар. Тошкентдаги Г. Димитров номли 9-ўрта мактабда, СССР халқлари дўстлиги ва Ўзбекистон амалий санъати музейларида бўлдилар, Тошкентнинг қурилишлари билан танишдилар.

Кеча Болгария делегацияси аъзолари «Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» область газеталари редакцияларининг меҳмони бўлдилар. Улар редакцияларда ишнинг ташкил қилиниши билан муфассал қизиқдилар, хасководик журналистларнинг фаолияти тўғрисида сўзлаб бердилар. Улар шунингдек, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти босмахонасига экскурсия қилдилар.

Шу куни делегацияни Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари В. А. Антонов қабул қилди.

Суратда: болгариялик меҳмонлар В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида. А. Абаян фотоси.

ЭЛ РЎЗҒОРИ БОЗОР БИЛАН

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЧКИ ИШЛАР БОШҚАРМАСИ, ШАҲАР ДАВЛАТ САВДО ИНСПЕКЦИЯСИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ГАЗЕТАСИНИНГ ҚЎШМА РЕЙДИ

Ўлкамизда яна саҳий ёз. Сўлим боғлар, серҳосил далаларда авжи пишиқчилик. Ҳалол меҳнат қилган серҳиммат боғбон, миришкор деҳқон яхши ният билан хирмон кўтармоқда.

Ноз-неъматлар меҳнаткашлар дастурхонини янада маъмур, серфайз, тўкин-сочин қиляпти. Шундай пишиқчилик, анвойи мева ва сабзавот маҳсулотлари ғарқ етилиб, сотилаётган кунларда бозор гавжум. Олди-сотди авжида. Ҳар бир хонадон ёз неъматларидан баҳраманд бўлгиси, уларни ҳар куни харид қилгиси келади. Бунинг учун Тошкент шаҳрида 26 та бозор ишлаб турипти. Улардан эрта тонгдан то кечгача харидор аримайди.

Гапнинг пусткалласига ўтиб қўяқолamiz. Чунки, колхоз бозорларидаги ҳозирги нарх-наво, сотувчи ва харидорларга кўрсатилаётган хизматнинг тайини йўқ, тартиб-қоидалар ҳамон қоғозда. Аввало шуни айтиш керакки, шаҳар бозорларини айланиб, далаларнинг, мевазорларнинг саҳийлигини излаб беҳуда овора бўласиз. Боиси: маҳсулот сероб бўлгани билан нарх-наво баланд, деҳқон саҳийлигини рўёбга чиқармай турган қатор сабаблар борки, уларни айтмасак дилимиз, айтсак тилимиз куяди. Рад қилиб бўлмас далиллар, текшириш ва кузатишлардан шу нарса аёнки, маҳсулотларнинг бозорлардаги чакана нархи йилдан-йилга ошиб боряпти. Мана, қаранг, агар 1978 йилнинг шу даврида бозорда бир килограмм картошканинг ўртача нархи 30 тийин, ўтган 1979 йили эса 40 тийиндан бўлса, бу йил 50—60 тийинга чиқиб кетди. Ёки бир килограмм сабзи 1978 йилнинг шу даврида 40 тийиндан харид қилиб олинган бўлса, ҳозир килограммини аранг 1 сўмдан топасиз. Рост гап, чакана нархларнинг бундай ошиб кетиши, табиий, харидорларни ранжитмоқда. Улар асли сабабини яхши англамаган ҳолда деҳқон шаънига таъна қилмоқдалар. Нарх-навога эътироз билдиришмоқда. Харидор ҳақ, эътироз тўғри. Аслида бу эътироз ва таъналар кимга қаратилиши керак. Бозордаги тартибсизлик, нарх-навонинг нотекислиги учун кимлар айбдор. Рейд бригада аъзолари ана шу саволларга жавоб излаб, шаҳар бозорларида бўлдилар.

РАСТАНИНГ ТЎРИ КИМЛАРНИКИ?

Деярли барча бозорларда аҳвол бир хил. Кун бўйи келди-кеттининг кети узилмайди. Кимдир томорқасида етиштирган маҳсулотини сотмоқчи бўлади, бошқалар эса уларни харид қилиш учун бу ерга келишади. Савдо-сотиқ қилувчилар орасида, афсуски, ҳамон ўндан тўққизни ураётган қаллоб олиб сотарлар, бозорни ўз маҳрига тушириб олган эгри қўллар ҳам бор.

«Мен қиламан ўттиз, эгачим қилади тўққиз» деганларидек бир ёқдан бозорларни маҳсулотларга сероб, тартибли ва нарх-навони арзон қилиш учун курашилаётган бир пайтда бир ҳовуч учар юлғичлар, уларнинг ҳомийлари кўпчилик ҳақига хиёнат қилишяпти.

...Мана, Янгийўл районидаги Калинин номли колхоздан «Фарҳод» бозорига помидор келтирган Комилжон Қўчқоров ва Ҳакимжон Каримжоновлар. Улар бозорга барвақт келишган бўлишсада, жойсиз қолишди. Кун бўйи маҳсулотларини ерга қўйиб, жазирама офтоб тиғида савдо-сотиқ қилдилар. Патта пули ҳам амалдаги бозор тартибига кўра бўлди. Улардан пештахтадаги жой учун, тош-тарози, енглик ва фартук учун бекаму-кўст ҳақ олинди.

Ҳақли савол туғилади. Эрта бозорга келиб, жойсиз қолган бу деҳқонларнинг айблари нимада?

«Айблари» шуки, улар ҳалол, содда одамлар. Раста тўрини эгаллаб олиб, бирни ўнга сотаётган текинтомоқ олиб-сотарлар бўлса уларни четга суришади, молларини арзон-гаровга олиб қолиш пайида уларга панд беришади. Чунки, бундайлар бозор комитетидагиларнинг эркатойлари, ахир еган оғиз уялар, деган гап бор-ку. Ҳеч кимга сир эмас. Ҳамёнини деҳқон маҳсулотини олиб сотиш ҳисобига қаппайтираётган бозор «нозир»ларининг ҳам чиқими кўп: бозор раҳбарлари, кассир-контролер, тозалик назоратчиси, тарозибон, паттачи деганларидек... Деҳқондан нима қолади? Паттадан бошқа ҳеч нарса. Молини сотади-ю, изига қайтади.

Шундай. Агар шундай бўлмаса, Олой бозорида қуйидаги воқеанинг гувоҳи бўлармидик. Ўзига зеб бериб, пештахтанинг кенг бағрида турли хил кўкатлар билан савдо-сотиқ қилаётган аёлни Ҳамза районидаги Мағзуний кўча 102-уйда яшовчи Жаннат Зиёмуҳамедова эканлигини билиб олдик. Маълум бўлишича, аёл ҳеч қаерда ишламас экан, икки фарзанди болалар боғчасида, ўзи эса онаси билан эртаю кеч бозор тўрида.

Шу пайт ёнимизга келган бозор кассир-контролери Абдужалил Ортиқов дарҳол ўз сотувчисига ён босди.

Фурсатдан фойдаланиб кассирга юзландик:

— Павильонда ҳар бир сотувчига қанча жой ажратилиши керак?

— Саксон сантиметр.

— Бунга қанча ҳақ тўланади?

— Кўкатга 40 тийин, сабзавотга эса 1 сўм 60 тийин.

— Унда Жаннат Зиёмуҳамедованинг 40 тийин ҳақ тўлаб, бир ўзи саксон сантиметр ўрнига 5 метр жойни эгаллаб ўтирганига сиз қандай қарайсиз?

Кассир мум тишлаб қолди.

Бизга масаланинг бошқа томони ҳам ойдинлашди. «Эркатой» бозор олиб-сотарлари соя-салқин махсус савдо ўринларини эгаллаб олишган. Оддий деҳқон эса офтоб тиғида. Нега бундай?

Деҳқондан арзон-гаровга олиб, бирни-иккига сотадиган худди шу кимсалар бозорларда нарх-навонинг кўтарилишига сабабчи бўлишяпти. Дарвоқе олиб-сотарларнинг яна бир тури борки, уларни таъбир жоиз бўлса, учарлар деб аташ мумкин. Чайқовчилар бозорма-бозор учиб юришади. Текинхўр, меҳнатга бўйни ёр бермайдиган, ўроқда йўқ, бошоқда йўқ, хирмонда ҳозир бундайларнинг иши пишиқчилик палласида оёғи олти, қўли етти, жарақ-жарақ пул тўплашдан иборат бўлиб қолади. Улар эл ризқини қиядилар. Доимо ўзгалар ҳамёнига кўз олайтиришади.

Акмал Икромов район Октябрь массивидаги 4-Қурувчи проездининг 48-уйида яшовчи Абдухалил Қодиров ана шундайлардан. У дастлаб «Октябрь» бозоридан арзон-гаровга кўтара савдо қилиб, 40 килограмм олча, 76 килограмм гилос, 40 килограмм кўксултонни сотиб олди. «Тўйга олган эдим», деб баҳона қилди. Ёлғон ошкор бўлгач, ҳаққига кўчди.

— Йўлга кетаётган эдим. Оренбурггами, Ленинградгами...

Тошкент районидаги С. Раҳимов номли колхозда яшовчи Меҳри Нишонбоева пул дарагини эшитса, ўзини томдан ташлаб юборадигандек. У Чиноз районидаги «Олмазор» совхозидан келган Рихси Жумабоевадан арзон нархда икки яшчик помидорни кўтарасига сотиб олди. Маҳсулотни пулга чайқаётган вақтида қўлга олинди. У фақат помидорнигина эмас, 45 килограмм олма, 30 килограмм ўрикни ҳам арзон-гаровга сотиб олишга улгурган экан. Турган гап, улар икки баравар ошиғи билан харидорларни чув туширишади. Кўпчиликни норози қилиб, сурбетларча харидор ҳамёнига кўз тикишга ўрганиб қолган бу каби текиндаромад ишқибозларини қаттиқроқ тизгинлашнинг иложи йўқмикан. Бундайларга шунчалик имконият яратиб бераётган, вақти келса уларнинг ҳатти-ҳаракатларини қўллаб-қувватлаётган бозор ходимлари қачонгача масъулият ва тартиб-қоида, инсофни оёқости қиларкинлар?

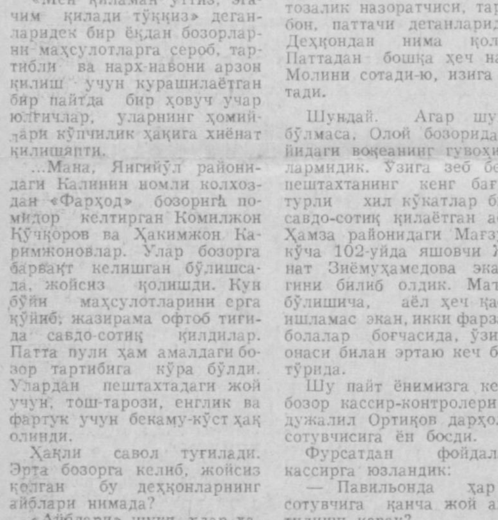

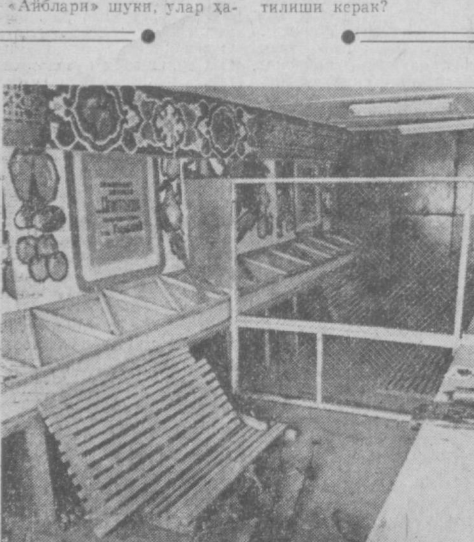

«ҲОЗИР ХАТОМИЗНИ ТУЗАТАМИЗ»

«Олой» бозорида Киров район улгуржи савдо конторасига қарашли 1-магазиннинг ёзги филиали жойлашган. Бу ердаги бесаранжомлик, одамлар узлуксиз ўтиб турган йўлкада уюмлар ҳосил қилган сабзавот чиқитларига кўзимиз тушиб ҳайратдан ёқа ушладик. Тўрт кундан бери олиб кетилмаган ахлатлар сасий бошлаган. Қўланса ҳидга чидаб бўлмайди. Одамлар устидан хатлаб ўтишдан ҳам ҳазар қилиб, бурнини жийиради. Бозорнинг қоқ ўртасида қандай хунук манзара!

Бу ҳам майли. Филиалда сасиган лавлаги, сарғайган бодринг, яшчикларда қорая бошлаган карамдан бошқа ҳеч вақо йўқ. Лавлагига ҳатто нарх ҳам қўйилмаган. Сотувчи Холида Эрматованинг эгнидаги халатига қараб бўлмайди. Бунинг устига харидорлар билан қўрс муомаласи ортиқча.

Магазин директоридан изоҳ талаб қилдик.

— Айб бизда, ҳозир хатомизни тузатамиз,— деди у узр сўраб. Ахир гап узрдами. Тўрт кундан буён уюлиб ётган чиқиндиларга, бу ернинг санитария аҳволига наҳотки у кишининг назари тушмаган бўлса...

Ёки, «Госпиталь» бозорида дуч келинган қуйидаги воқеа тафсилоти билан танишинг:

— Қани патта пулига 1 сўм 60 тийин тўлангчи,— деди бозор кассир-контролери Яхё Холбеков Калинин районидаги Гагарин номли совхоздан келган Марям Тиллабековага. Ундан ҳақни ундиргач, шу хўжаликдан келган Назира Турғунбоевадан ҳам 1 сўм 60 тийинни санаб олди.

Биз паттачидан ҳар бир кишидан 80 тийин ўрнига 1 сўм 60 тийиндан ҳақ олганлиги сабабини суриштирдик.

— Мен ҳар бирларига 80 тийинлик чек йиртдим, иш кўп, акажонлар, шошилганда «лаббай» топилмай коларкан. Қайтимини беришни унутибман,—ўзини оқлайди Я. Холбеков...

Бозорларда тузилган нарх-навони тартибга келтириш жамоатчилик советлари ҳақида икки шингил гап. Рости, улар ҳозирча қоғозда, амалий иш йўқ. Маҳсулот турларига қараб кундалик нарх-навони акс эттирувчи кўрсаткичлар тўлдирилмайди, сотувчилар устидан назорат йўқ, белгиланган нархга риоя қилинмайди. Натижада ҳар ким ўз молига оғзига сиққанича нарх қўйиб олмоқда.

«Госпиталь» бозорида тузилган жамоатчилик советига шаҳар йўл қурилиши ва ремонти тресте партия ташкилотининг секретари А. Эгамбердиев раислик қилади. 25 кишидан иборат совет аъзоларини бозорда сира ҳам учратиб бўлмайди.

«Фарҳод» бозоридаги аҳвол бундан ҳам ачинарли. Шаҳар савдо билим юрти директори Ғ. Тоғаев бошлиқ 35 кишилик совет аъзолари ўзларининг биринчи йиғилишларини 22 май куни ўтказдилар. Тўғри, амалий гаплар бўлди. Навбатчилик графиги тасдиқланди. План тузилди. Мажлис протоколи ёзилди. Лекин, совет фаолияти шу билан тўхтаб қолди.

ПЕШТАХТАЛАР НЕГА БЎШ?

Бозорларда нарх-навони пасайтиришда колхоз дўконлари ва сабзавот магазинлари муҳим аҳамият касб этади. Афсуски, кейинги йилларда дўконлар сони кескин камайиб кетаётир. Ҳозир бозорларда 10 та сабзавот ва мева билан, 2 та сут ва сут маҳсулотлари билан савдо қилувчи дўконлар мавжуд.

Уларнинг иккитаси «Октябрь» колхоз бозорига жойлашган. Тошкент районидаги Охунбобоев номли ва С. Раҳимов номли колхозлардан шу кунгача 200 тоннадан ортиқ маҳсулот келтирилиб, сотилиши керак эди. Колхозлар дўконга етказиб берган маҳсулот эса 65 тоннадан ошмади.

Агар ҳар куни бозорда ўрта ҳисобда 600—700 тоннадан маҳсулот сотилаётгани назарда тутилса, колхоз дўконларининг харидор эҳтиёжини қондириши ҳозирча денгиздан томчи бўлиб турибди.

«Олой» бозори билан Орджоникидзе районидаги Ленин номли, «Қизил Ўзбекистон», «Правда», «Коммунист» ва «Маданият» колхозлари шартнома тузишган. Бу дўконларда шу кунгача бор-йўғи 40 тонна маҳсулот сотилди, холос.

Ўтган йили «Фарҳод» бозорида очилган Калинин районидаги «Москва», Калинин номли, «Партия XX съезди» колхозларининг дўконларида эса эшикка осилган катта қулфдан бўлак ҳеч нарсани кўриб бўлмайди. Шу бозордаги Чилонзор район озиқ-овқат савдоси бўлимига қарашли 20-магазин филиалига ҳам кирдик. Бу ердаги бесаранжомликни асти қўяверасиз. Ичкари ниҳоятда ифлос, бўзчининг мокисидек бу ерга кириб-чиқаётган халатли-халатсиз кишиларнинг қайси бири сотувчи эканлигини ажратиб бўлмайди.

«Госпиталь» бозоридаги Ленин район улгуржи савдо конторасига қарашли 1, шу район озиқ-овқат савдоси бўлимига қарашли 7-магазинларда ҳам пештахталар бўш. Тартиб интизом йўқ.

Шу ўринда ҳақли бир савол туғилади. Хўш, сабзавот магазинлари ва дўконларидаги бундай аҳвол қачонгача давом этади? Улар хизматидан қачон аҳоли ёлчитиб баҳра олади? Тошкентдек азим ва азиз шаҳримиз бозорларида юксак савдо маданиятига эришиш вақти етмадимикин?

Бозорларимизда қанчалик тўкин-сочинлик, мўл-кўлчилик ва арзончилик бўлса шунчалик яхши. Бунинг учун энг аввало бу ерга ин қуриб олган бир гуруҳ чайқовчиларни сиқиб чиқариш, саҳий деҳқон учун кенг имкониятлар яратиб бериш керак.

Биз бозорларнинг ҳамиша гавжум, серфайз масканга айланишини, савдо-сотиқнинг ривожланишини истаймиз. Улар саранжом-саришта, покиза бўлсин. Тозалик ва савдо маданиятига қатъиян риоя қилинсин. Нарх-наволар харидорларни оғринтирмайдиган даражада йўлга қўйилса. Олувчи ҳам, сотувчи ҳам ўртадаги савдодан барака топсин. Токи, бу ерга кирган ҳар бир кишининг кўнгли тўлиб, қувониб чиқиб кетсин.

Элнинг истаги ана шундай!..

Тошкент шаҳар ижроия комитети бозорлар бош бошқармаси ва шаҳар бозорларининг масъул раҳбарлари, сизлар бунга нима дейсизлар?

РЕЙД БРИГАДАСИ АЪЗОЛАРИ.

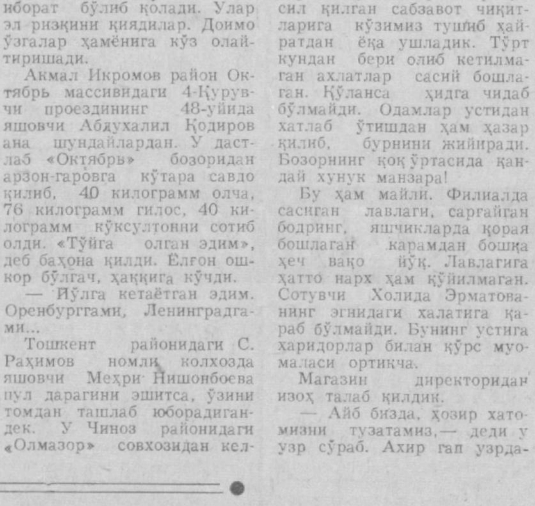

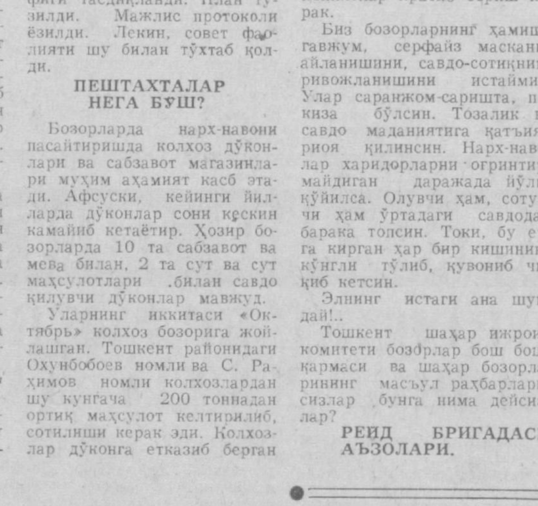

Ушбу суратларга бир назар ташланг. Ўнгда «Октябрь» бозори ёнидаги Сақичмон кўчасидаги хунук манзара акс эттирилган. Ана шундай ифлос жойда одамлар гўшт билан савдо-сотиқ қилишади. «Фарҳод» бозоридаги ушбу колхоз дўконлари (чапда) хўжакўрсинга қад кўтарган. Дўконлар ўтган йилнинг ноябрь ойидан бери ишламайди.

Редактор Н. НАСИМОВ.

Спорт

ДУРАНГЛАР, ДУРАНГЛАР

Мамлакат футбол чемпионатининг ўтган куни бўлиб ўтган тўрт учрашувида бирор томон ҳам ғалаба нашидасини суришга муяссар бўлолмади. Учта ўйинда 1:1 ҳисоби қайд этилган бўлса, Бокуда «Нефтчи» билан «Карпати» командаси ўртасидаги учрашувда ҳисоб очилмади.

«Қайрат» кейинги уч турда бешта очко тўплаб, жадвалдаги аҳволни анча ўнглаб олди. Олмаоталиклар «Локомотив» билан бўлган учрашувда сўнгги минутларда мағлубиятдан қутилиб қолдилар. 28-минутда ўз дарвозаларидан тўп ўтказиб юбориб, ўйин тугашига 3 минут қолганида вазиятни тенглаштирдилар.

Марказий Армия спорт клуби — «Арарат», «Динамо» (Москва) — «Зенит» учрашувларида томонлар биттадан тўп киритиб, очколарни баҳам кўришди.

Кечаги турнинг асосий ўйини Тбилиси шаҳрида бўлди. Бу ерда икки пешқадам маҳаллий «Динамо» ва Москванинг «Спартак» коллективи учрашди.

ТОШКЕНТЛИК ЧАВАНДОЗНИНГ ЯНА БИР СОВРИНИ

Тошкентлик Юрий Кавшов чавандозлик бўйича мамлакат чемпионати мусобақаларида қўш зафар қучди. У иккинчи «Ўрта мукофот» совринн бахсларида биринчи ўринни эгаллаган эди. Ҳамшаҳаримиз «Катта мукофот» программаси бўйича ҳам ўзининг Игрок лақабли тулпорида 1630 балл тўплаб, ғолиб келди.

ТУРСУНОЙ ОХУНОВА МУКОФОТИ УЧУН

«Политотдел» колхози стадионида республика қишлоқ хўжалиги министрлиги таъсис этган икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова мукофоти учун чим устида хоккей бўйича навбатдаги учинчи республика турнири мусобақалари старт олди. Турнирда тўққиз команда икки группага бўлиниб, мусобақалашмоқда. Биринчи кун бўлиб ўтган учрашувларда Тошкент областининг биринчи ва иккинчи командалари рақиблари устидан йирик ҳисобда ғалабага эришдилар. Пойтахт областининг биринчи командаси бухороликларни 10:0 ҳисобида, иккинчи команда эса Жиззах хоккейчиларини 7:0 ҳисобида енгишди. Қолган учрашувларда қуйидаги натижалар қайд этилди. Наманган области — Қорақалпоғистон АССР — 3:0, Самарқанд—Сурхондарё —3:0.

ҲАММАСИДА ҒАЛАБА

Республика шахмат-шашка клубида аёллар ўртасида халқаро шашка бўйича республика чемпионати мусобақалари давом этмоқда. Республика чемпиони Озода Аҳмедова рақиблари И. Ан, М. Бурлакова, О. Мухортова ҳамда К. Мирзаевалар устидан ғолиб келиб, тўрт турдан сўнг тўрт очко билан ёлғиз пешқадамлик қилмоқда.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитетининг
206-ШАҲАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисосликлар бўйича
1980—81 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Сувоқчи-бўёқчи-плитачи, бульдозерчи, скрейперчи, прицепли грейдер машинисти, автомобиль ремонти бўйича слесарь (техника билим юртини тамомлагач, автослесарлар база ташкилоти ҳисобидан «С» категорияли профессионал ҳайдовчи правасини олиш учун ДОСААФга ўқишга юбориладилар), слесарь-сантехник, автомобиль крани машинисти «С» категорияли профессионал ҳайдовчи праваси ҳам берилади.

Билим юртига 8—10 синф маълумоти бўлган 17 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Ўқиш муддати — 1 йил.

Ўқиш даврида слесарь-сантехник ихтисосидаги ўқувчиларга 65 сўм ҳажмида стипендия, қолганларга 30 сўм ҳажмида стипендия тўланади ёки уч маҳал бепул овқат берилади.

Ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси вақтида иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртини битирганлар Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга юбориладилар.

Техника билим юртидаги ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Ўқишга кириш учун қуйидагилар лозим бўлади: директор номига ёзилган ариза, автобиография, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, медицина (286- ёки 9-форма), яшаш жойидан справкалар, 6 та фотосурат (4x5 см.).

Бизнинг адрес: 700128, Тошкент шаҳри, Октябрь райони, Хуршид кўчаси, 83-уй (10, 23, 27-трамвайлар, 10-троллейбус, 48-автобуснинг «Лабзак» бекати). Телефон: 41-38-22.

Тошкент область ижроия комитетининг
Меҳнат бўйича бўлими

Узоқ Шарқ ҳавзасидаги балиқчилик саноати корхоналарида ишлаш учун ташкилий равишда ёлғиз эркак ва аёлларни

ИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Меҳнат шартномалари 6 ой муддатга тузилади.

Ҳужжатлар жўнашдан 10 кун олдин расмийлаштирилади.

ЖЎНАШ КУНЛАРИ:
«ДАЛЬМОРЕПРОДУКТ» — 3 июль;
«ВЛАДИВОСТОК» БАЛИҚЧИЛИК ПОРТИ — 17 июль, 14 август, 16 октябрь.
«НАХОДКА» БАЛИҚЧИЛИК ПОРТИ — 21 август, 23 октябрь, 13 ноябрь.

Маълумотлар олиш учун область шаҳарлари ва районларидаги меҳнат бўйича вакилларга ҳамда аҳолини ишга жойлаштириш бюроларига, Тошкент шаҳрида эса Привокзальная кўчаси, 30-уйга мурожаат қилинсин. Телефонлар: 33-81-21, 33-84-84.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.05 — Фойдали битим. Бадиий фильм. 2-серия. 11.10 — Дарвозаси тиллодан. 12.00 — Табиат календари. 12.40 —Эстон фольклор ансамблининг концерти. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.10 — Жиблажибон армияси яна жангда. Бадиий фильм. 17.30 — Концерт. 18.15 —Сиз ёқтирган шеърлар. 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — Ф. Шопен асарларини В. Крайнев ижро этади. 20.25 — Фойдали битим. Бадиий фильм 3-серия. 21.30 — Время. 22.05 — СССР халқ артисти И. Ильинский иштирокида фильм-концерт. 22.50 — Футбол бўйича СССР чемпионати «Динамо» (Тбилиси) — «Спартак». Танаффус пайтида дунё воқеалари. 23.50 — Концерт.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Муқаддима. Фильм. 12.00 — Ленин номи қалбларимизда. 12.30 — Химия. 13.00 — Ханжар. Бадиий фильм 3-серия. 18.15 — Мультфильм. 18.25 — Меҳнат ресурслари бебаҳо бойлигимиз. 18.55 — Фильм-концерт. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ижод саҳифалари. Саид Аҳмад. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ғалла ризқ-рўзимиз. 22.20 — Новосибирск Давлат «Красный факел» театри — бизнинг меҳмонимиз.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — А. Твардовский туғилган кунининг 70 йиллигига. 21.05 —Иккинчи истеъдод. 21.35 —Ҳужжатли фильм. 22.05 — Текширилди, минглар йўқ. Бадиий фильм.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325642; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325643; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325353; фотомухбир — 325894.

Р. 06326. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Б. 1629.